

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto VIII.

Ljubljana, 30. januarja 1936

Štev. 4.

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 29/1, Poštni predal št. 345. Račun Poštno hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo.

Naročnina za četr let 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. — V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. — Naročnino je treba plačati vnaprej. — Za odgovore je priložiti znamko.

Mislite

na jutrišnji dan!

Ali ste že kdaj razmišljali o tem, kaj se vam je zgodilo, kaj vas je presenetilo in kaj vam je prizadejalo toliko skrbi in neprespanih noči? Če ste, ali vam ni prišlo na um, da bi bili mogli mnogo in mnogo nezaželenih stvari, ki so vas vznemirjale in vas zalotele nepripravljene, dognati že vnaprej?

Zivljenje je težko in ni igrača. Toda kakor povsod ima tudi življenje neka pravila, ki se jih je moči naučiti, da človek vendarle kako prestane in laže prebri rane. Eno teh pravil je tudi razmišljanje o dogodkih, ki nas čakajo in ki nas utegnejo zdaj zdaj zateči nepripravljene. Da razmišljati je treba in biti pripravljen na dogodke, ki nas čakajo.

Dobro se še spomnim izjave kitajskega ministra, ki je pred nekaj leti zastopal svojo domovino v Zvezi narodov v Ženevi. Tega gospoda štejejo med najboljši Kitajce. V Ženevi so ga časnikarji prosili, naj jim da recept o tem, kako doseže človek uspeh in postane bogat. Zanimivo, ne? Kdo pač ne bi hotel postati bogat?

Dolgo je že od takrat, ko sem čital njegove odgovore; danes se ne morem spomniti niti njegovega imena, toda del njegove izjave mi je vendarle ostal v spominu:

»V prvi vrsti mora človek imeti dve ideji. Dve dobri ideji. Če se mu ena izide, mora takoj misliti na drugo.«

Kakor vidite, ni kitajski minister s to svojo izjavo povedal ničesar drugega kakor to, kar sem vam malo prej tudi jaz rekel. Človek mora imeti dve ideji. Kdor noče, da bi ga dan za dnem presenetile neprijetnosti, mora imeti še eno idejo v rezervi. Prav tako dobro kakor prvo, le s to razliko, da ta ideja ni prva in da po vsej priliki ne bo propadla, kakor je prva.

Dovolite, da vam dam še drugi primer. Nesrečno poročenega človeka. Preden se je oženil, je bil srečen, presrečen. Hvalil je svojo ženo kot dekle, ni je mogel prehaliti, ni ji je bilo enake. Ko se je oženil, se je pa vse obrnilo. Namesto da bi se bila žena ukvarjala z gospodinjstvom, s kuhinjo in otroki, je začela hoditi na obiske k svojim prijateljicam, stanovanje je bilo v neredu, jedi zmerom prismojene, obleka nezakrpana in perilo umazano. Od nekdanjega lepega dekleta je ostal samo strah, da je bil mož nesrečen, kadar je moral domov.

A če bi bil ta človek, preden se je oženil, šel malo vase in če bi si bil znal svojo ženo predstavljati takšno, kakršna bo v zakonu, bi si bil iz pre mnogih na videz neznatnih podrobnosti lahko že naprej sestavil pravo sliko o njej kot svoji bodoči ženi, gospodinjji in materi. Spomnil bi se bil, da je še kot dekle nad vse rada hodila na ples, da ji je bila zabava nad vse in da ni marala biti doma, da se ni zanimala za dom in gospodinjstvo in da jo je mati zmerom pestila. In zdaj je kot žena prav takšna, kakršna je bila kot dekle.

Pri njem je bilo pa drugače. Pred ženitvijo je bil zaljubljen in zaslepljen, po poroki je bilo pa prepozno.

Mnogo, mnogo je takih primerov, ki jih je moči tako rekoč vnaprej z absolutno gotovostjo izračunati in napovedati. In povsod je bolje vnaprej zdraviti, kakor po toči zvoniti.

Mislite zmerom na dogodke, ki vas čakajo. Zamislite se v človeka, ki imate z njim kakšen opravek ali razgovor in ki bi vam utegnil sporočiti kakšno neprijetno vest. Zamislite se in videli boste, da že vnaprej veste, kaj vam bo rekel. Premislite malo in zamislite se v odgovor, ki mu ga boste dali. In glej, kaj ste pri tem opazili? Ali ni zanimivo, da ste se takoj nato spomnili, kaj vam bo tudi on odgovoril?

Če se boste tako posvetili intenzivnemu razmišljanju, boste opazili, da ste se zmogni celo v duhu razgovarjati s svojim sobesednikom. Opazili boste, da se težko zagovarjate in da vam je sila za pravi odgovor, vendar pa pri tem skoraj natanko veste, kaj vam bo odgovoril. Toda če boste dan ali dva, ali celo več dni dan za dnem ponavljali razgovor, ki vas čaka, in ki ga ta trenutek samo v duhu ponavljate s svojim nasprotnikom, boste opazili, da se vsak dan vse bolj in bolj opazili, da z njim razgovarjate — opazili boste pa tudi, da vam ne more več tako naglo odgovarjati in vas spravljati v zadrego. To se pravi, postopno ste se pripravili, znali ste se zamisliti

Razgled po svetu

Avstrija se odmika od Italije

Nova vlada na Francoskem. — Izgnani Venizelos zmagal na Grškem. Abesinci v škripcih

Ljubljana, 27. jan.

V Rimu in Berlinu so prisluhnil: avstrijski zvezni kancelar dr. Schuschnigg je šel v Prago na obisk. Avstrijci in Čehi si od Dollfussa dalje niso bili posebno dobri: korektno prijateljsko razmerje brez posebnih medsebojnih simpatij. Po kaj je torej zdaj šel Dollfussov naslednik k dr. Hodžji?

Naj nam prvi odgovore Angleži, kot najbolj neprizadeti. Londonški »Times« pravi:

»Vojna z Abesinijo je ne samo oslabilila postojanke Italije v Evropi, nego je tudi znižala njen standard kot uvoznice. Po rimskih dogovorih je morala Italija podpirati Avstrijo tudi z gospodarske strani, to se pravi s čim večjim odkupom njenega blaga. Toda zadnje mesece je čedalje težje priti do italijanskih deviz. Avstrijci imajo v Italiji najmanj 40—60 milijonov šilingov, ki jih ne morejo spraviti čez mejo; njihove banke pritisakajo za denar in nočejo več kreditirati. Tako so avstrijski izvozniki v koščljivem položaju: radi bi izvažali v Italijo, a zastoj se jim vendarle ne dá.

Češkoslovaška trgovska bilanca z Avstrijo je visoko aktivna. Zato so Avstrijci že večkrat pritiskali na svojo sosedo, naj vendar tudi pri njih kaj kupi. A Čehi

Princi v žalnem sprevedu

Trupo kralja Jurija so iz Sandringhama prepejali v London. Naša slika kaže nekatere člane kraljevske družine v sprevedu za krsto. Od desne na levo: novi kralj Edvard VIII., vojvoda Yorški in zet pokojnega kralja earl of Harenwood.

se niso dali pogovoriti, češ da njihovi izletniki tako dovolj denarja znosijo v Avstrijo.

Zdaj so se pa v Pragi, kakor kaže, le nekoliko omeščali. Sklenitev trgovske pogodbe med Čehi in Avstrijo bi bila v današnjem času nedvomno precejšnjega političnega pomena: bila bi dokaz, da je dobila Mala antanta od Avstrije zagotovilo, da za Avstrijo habsburško vprašanje za zdaj ni aktualno.

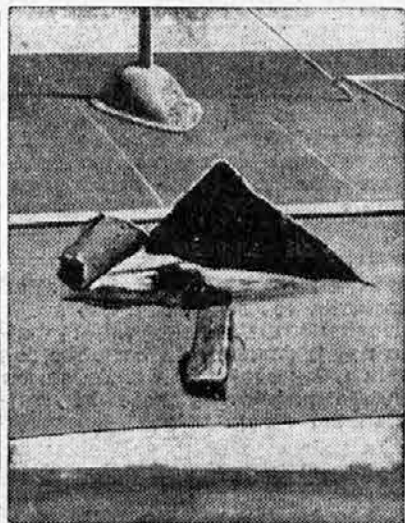
Po drugi strani imata pa ČSR in Avstrija sorodne skrbi. Čehi so še bolj ko Avstrijci ogroženi po

vnaprej, in zato boste uspešno govorili z njim tudi tedaj, ko se ta razgovor ne bo vršil več samo v duhu, nego tudi v resnici.

Mnogo, mnogo je takšnih primerov. Povsod, kjer ste mislili vnaprej in se pripravili, boste zmagali, a če že to ne, vsaj premagani ne boste.

Zato glejte, da se boste zmerom pripravili na dogodke, ki vas čakajo, ne glede na to, ali mislite, da bodo ti dogodki veseli in srečni ali pa usodni za vas. Bodite zmerom pripravljene in imejte v rezervi še drugo idejo, da jo lahko pri prvi pogrebitvi, če bi vam prva odpovedala. Človek mora biti na vse pripravljen, pred vsem pa na neuspehe. Zakaj neuspehi so v življenju pravilo, uspehi pa izjema.

Haka.

Mussolinijev sin Vittorio

je v Abesiniji vojni letalec. Ondan je le malo manjkalo, da ga niso Abesinci sestrelili. Naša slika kaže učinek strela na njegovem letalu.

istem nasprotniku: če bi Avstrija podlegla hitlerjevstvu, bi bila Češkoslovaška s štirih strani obkrožena s sovražniki; tolikim bi bila pač težko kos.

Essenska »National Zeitung« gleda stvar seveda z nemškega stališča:

»Po uradnem poročilu je šel avstrijski kancelar v Prago predavati o gospodarskih problemih podonavske kotline. A tej pretvezi pač nihče ne verjame. Glavni namen Schuschniggova obiska je bil njegov zasebni sestanek s prezidentom dr. Benešem in predsednikom vlade dr. Hodžo.

V dobi ko se na Češkoslovaškem razvija katoliška akcija v popolnem soglasju z vodilnimi krogi; v dobi ko delajo češki ministri pod visokim pokroviteljstvom propagando za spravo z boljsevizmom; v dobi ko v Pragi odkrito govore o češki posredovalni vlogi med Moskvom in Vatikanom — v tej dobi se kancelarjev obisk v Pragi pač ni omejeval zgolj na znanstveno predavanje...

V Pragi pa ne mislijo na zblizanje samo z Avstrijo, nego tudi z Madžari. Po vesteh iz zanesljivega vira je Vatikan pripravljen iskreno posredovati med nasledstvenimi državami in razpršiti strahove zastran obnove habsburške monarhije.

Rimski »Lavoro Fascista« se pa v bistvu omejuje na kratek komentar:

»Danes lahko rečemo, da Praga Dunaj bolj potrebuje kakor narobe. Toda revizija razmerja z Av-

»Le roi est mort!«

Prvi, ki mu je kralj Edvard VIII. brzojavno sporočil vest o smrti svojega očeta, je bil londonski župan. Le-ta je na spornicah pred borzo razglasil Londončanom žalostno vest s tradicionalnimi francoskimi besedami. Njegovo oznanilo je radio raznesel širom sveta.

K spremembi vlade na Francoskem

Albert Sarraut, novi predsednik francoske vlade.

Zunanji minister v Sarrautovi vladi je postal levičarski republikanec Flandin.

Edouard Daladier je za Herriotom prevzel predsedstvo radikalne stranke. On je tisti, ki je največ pripomogel k strmoglavljenju Lavalove vlade.

stvu) dobila skoraj polovico vseh mandatov in postala najmočnejša stranka novega parlamenta.

Za venizelisti bo najmočnejša stranka obeh bivših monarhističnih ministrskih predsednikov Tsaldarisa in generala Kondilisa. Republikanci so padli na poslednje mesto.

Razpoloženje po volitvah je mirno; vse kaže, da so se Grki za nekaj časa unesli in da vsaj za zdaj še ne mislijo na kakšne nove prevrate. Kot njihovi sosedi moremo le želeči, da bi se razmere pri njih vendar že ustalle.

Italijanom ne gre slabo

Vojna poročila z abesinskih bojišč nekako soglašajo, da Abesince vojna sreča zapušča. Po italijanskih vesteh so prednje čete generala Grazianija le še dobrih 200 kilometrov od Adis Abebe, in kar je še važnejše: od točke, do koder so prodrle, pa do abesinske prestolnice drži angleška avtomobilska cesta. To bi njihov morebitni novi napad zelo olajšalo. V južni Abesiniji gre negušu za kožo.

Tudi na severu se je položaj Selasijevih čet poslabšal. Prejšnji teden sta rasa Sejum in Kasa hotela po vsaki ceni zavzeti Makalo, pa so ju Italijani v krvavih bojih odbili. To je moralo abesinskih čet, zrahljanih že zaradi poraza na jugu, še bolj omajalo. Abesinci morajo prav hitro izvojevati pomembnejšo zmago, kjerkoli že. Drugače jim utegne groziti najhujše.

Observer.

„Po naročilu ne pišem!“

Anekdote

o † Rudyardu Kiplingu

Avtogrami

Nekoč je omnibus nekega hotela oplazil par dreves na Kiplingovem vrtu. Pesnik je takoj napisal vodstvu hotela pismo in terjal odškodnino za nastalo škodo.

Toda ravnatelj hotela mu ni niti odgovoril.

Kipling je napisal drugo pritožno pismo. In ker tudi to ni zaleglo, se je nekaj dni nato sam napotil v hotel.

Ravnatelj je spoštljivo poslušal pritožbo slavnega gosta, potem mu je pa takole odgovoril:

»Mister Kipling, vaše prvo pismo sem prodal za en šiling, drugo mi je pa prineslo dva šilinga. Nadejam se, da mi boste še kaj pisali zastran te zadeve; ko bom tako zbral zadosti denarja, vas bom odškodoval za škodo, ki jo je na vašem vrtu napravil moj omnibus.«

Odpovedan list

Kakih deset let bo tega, ko se je raznesel glas, da je Kipling umrl. Neki list — nanj je bil »pokojnik« naročen — je novico celo natisnil.

Nihče se ni pri čitanju tega poročila pristraneje nasmejal kakor Kipling sam. Potlej je pa sedel in pisal glavnemu uredniku:

»Vaš časnik je oznanil mojo smrt. Ker ste pri vas navadno dobro informirani, mora že biti res. Zato vas prosim, ustavite mi list, ko mi poslej vendar ne bi bil več za rabo.«

Človekov naslednik

Nekoč je bil Kipling pri znanjih v gosteh. Beseda je nanesla na razvoj človeštva in nekdo je splozil pogovor o izumrtju človeškega rodu.

»Denimo, da bi prihrumela neka elementarna katastrofa in bi iztrebila človeštvo do poslednjega bitja. Kaj mislite,« se je obrnil do slavnega pisca »Džungle«, »katera žival bi potem postala kralj stvarstva? Slon nemara?«

»Slon? ...« je zategnil Kipling. »Prav gotovo ne, ker je prepošten ...«

Kipling in denar

Rudyard Kipling je zmerom kazal gosposki prezir do denarja. In vendar ga še ni bilo pisatelja, ki bi bil dobival tako knežje nagrade za svoja dela kakor on; nekatere prispevke so mu plačali celo po šest šilingov za besedo (70 Din).

Ko ga je prvič neko časopisno podjetje prosilo za kak članek in mu ponudilo honorar po 6 šilingov za besedo — takrat je bila tolikšna tarifa vprav fantastična — je Rudyard Kipling odklonil. Njegov odgovor je bila beseda značajnega in ponosnega moža:

»Po naročilu nikoli ne pišem.«

To je izvedela tudi mrs. W., žena nekega lorda. Hotel preizkusiti ponosnega pisatelja, mu je poslala ček na šest šilingov in ga prosila, naj ji zato pošlje eno samo besedo.

Drugi dan je dobila odgovor. Rudyard Kipling je res napisal samo besedo: »Thanks« (Hvala).

To je edina beseda, ki jo je pokojnik napisal po naročilu.

Dva Kiplingova odgovora

Rudyard Kipling ni maral frazerjev, blebetečev in modrovalcev. Ko mu je neki ameriški žurnalst pri neki priložnosti citiral Talleyrandove besede: »Človek je dobil dar govora zato, da skriva svoje misli,« ga je veliki pisatelj grenko popravil:

»Človek je dobil dar govora, da skriva praznino svojih misli.«

Pred dvema letoma so ga vprašali, kaj misli o fašizmu. Odgovoril je indirektno:

»Veliki državniki so prav tako nesrečnošni za majhne narode kakor majhni državniki za velike.«

Kiplingovo ime

S Kiplingovim krstnim imenom si je ubijal glavo že marsikateri občudovalec velikega pisatelja. Na vsem Angleškem ga namreč ni človeka, ki bi se imenoval Rudyard. Zato so nekateri že ugibali, ali ne gre morda za poangleženo obliko kakšnega indijskega imena.

Stvar je pa mnogo enostavnejša in hkrati romantičnejša. Rudyard je namreč ime vasi v Staffordshiru na Angleškem, kjer sta se Kiplingova roditelja seznanila pri nekem pik-niku. Da ovekovečita svojo ljubezen, sta krstila svojega prvorojenca na ime tega kraja. Ta namen sta tudi dosegla.

Za sinom na Hudičev otok

Pretrseljiva tragedija matere in sina

(Vi) Pariz, jan.

Iz zgodovine in dnevne kronike poznamo nešteto ganljivih primerov požrtvovalne materske ljubezni. Pričujoča zgodba je nov pretresljiv dokaz, česa je zmožna ljubeča mati.

Ondan se je v Marsellu vkrcala na prekmorski parnik ena izmed najlepših in najbogatejših Francozinja: odpeljala se je za zmerom na Hudičev otok, na Guyano. Le malo ljudi v pristanišču je vedelo, kakšna tragedija se skriva za njenim privzetim imenom — le dva, trije zastopniki oblasti in neki sorodnik. Za vse druge je bila otožna lepa gospa zgolj neznanica izmed tisočev in milijonov drugih...

Prijatelja umoril?

Madame Germaine Davinova in njen edinec Guy sta bila v Parizu vajena blestečega in razkošnega življenja. Mati je bila vzlic svojim letom še zmerom lepotica, ena izmed najbolj razvajenih in najbogatejših Parižank — dokler ni čez noč udarila strela v to srečno družinsko življenje: Guya Davina, življenja lačnega mladega moža, so obtožili, da je umoril svojega prijatelja, Američana Cliftona Walla. Tedne in tedne niso v Parizu govorili sploh o ničemer drugem kakor samo o tem umoru.

Toda nihče ni videl prepričevalnega nagiba, zakaj naj bi bil Davin umoril svojega prijatelja. Zato ni kazalo, da bi se Davinu slaba pisala, posebno ne, ker je njegov spretni zagovornik neizpodbitno dokazal, da je bil umorjen Richard Clifton Wall v neposredni zvezi z več ameriški gangsterskimi aferami, da je bil sam član neke take gangstrske tolpe in da je samo zato prišel na Francosko, ker so mu v Ameriki tla postala prevročna.

Davinovi zagovorniki so zato predlagali oprostilno razsodbo, javno mnenje se je zavzemalo za mladega moža, simpatije vse Francije so bile na njegovi strani: saj ni bilo človeka, ki bi bil temu slabotnemu mladeniču prisodil toll mrzlo preišljen zločin.

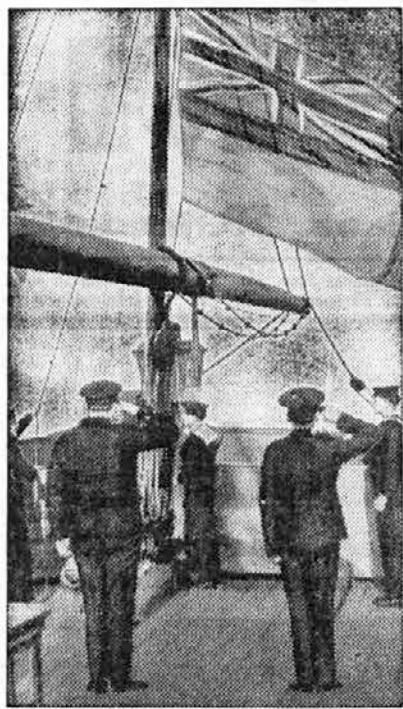
Toda odvetnikov trud je bil zaman. Sicer ga je rešil pred giljotino, to je bilo pa tudi vse: sodišče je obtoženca obsodilo na do smrtno deportacijo na Hudičev otok.

Senzacionalni proces se je vršil pred dvema letoma. Guy Davin je nastopil kazen. Še poslednjič je Germaine Davinova videla svojega nesrečnega sina: ko se je skupaj z drugimi kaznjenci na otoku Réju vkrcal na obsojensko ladjo, da ga odpelje v živo smrt. Potem se je nezavestna zgrudila na tla.

V boju z državo

Z uradnim dovoljenjem je Germaine Davinova izpremenila svoje ime, da je ne bi ljudje venomer nadlegovali s sočutjem in radovednostjo. Potem je pa stopila v boj z državo, ki ji je ugrabila sina. Dokazala je, da se je Guyu že večkrat nenadoma zmešalo in da ga je justični stroj po nedolžnem zmrvil, njega, neboljenega, življenja nevajenega človeka.

Njen boj ni rodil uspeha: vzklicno sodišče je pomilostitev odklonilo. Toda Germaine Davinova ni mogla živeti brez svojega sina in

Mornarica žaluje

Smrt angleškega kralja so po radiu sporočili vesoljni britanski mornarici. Naša slika kaže, kako spuščajo na ladji »Victory« v znak žalosti zastavo na sredo jambora.

zato je žrtvovala vse svoje imetje, zastavila ves svoj vpliv, vso svojo neugnano materinsko voljo: vsaj to naj ji dovolijo, da bo lahko živela poleg svojega sina. Če ga že nočejo pomilostiti, hoče iti vsaj k njemu v izgnanstvo.

In začela je obsipavati oblastva z vlogami in prošnjami. Podarjala je velike zneske za dobrodelne ustanove, žrtvovala je skoraj vse svoje neizmerno imetje državi, da si izprosi vsaj poslednjo milost. In naposled, po enoletnem obupnem boju, je dobila dovoljenje — unikum v zgodovini Hudičevega otoka — da se sme naseliti na Guyani kot zasebnica.

Zdaj si misli Germaine Davinova kupiti majhno farmo na Hudičevem otoku. Naselila se bo v morilnem guyanskem podnebnju in tam preživela konec svojega življenja, samo da bo blizu svojemu sinu. Nezaslišan sklep za bogato in razvajeno, elegantno in uživajo vajueno Parižanko.

»Če bi morala živeti brez njega, brez svojega edinca, bi umrla, kakor tudi Guy ne bi prestal brez mene.«

In tedaj so oblastva pokazala vsaj nekoliko razumevanja za njeno bol: dovolila so Germaini Davinovi, da bo smel njen sin Guy vzlic svoji kazni živeti na njeni farmi. Izpočetka bo smel resda le od časa do časa k njej, pozneje mu bodo pa dovolili, da bo smel biti v sivi kaznjenski raševini, z gladko obrito glavo, za nekakega upravitelja na materinem posestvu.

Germaine Davinova se je odpeljala v izgnanstvo, da bo pri svojem otroku. In Pariz, življenja lačni veseljaški Pariz, je za trenutek zadržal dih od spoštovanja pred tolikim materinskim heroizmom.

Hitra vožnja

Neki gospod, ki se ga je bil dobro nalezel, je pomignil taksiju. Avto se je ustavil, gospod se je zavall vanj in telebnil pri drugih vratih na tla. Počasi se je pobral in dejal:

»Hudo hitro ste vozili! Koliko sem vam dolžan?«

Dekle, ki jo je usoda zasledovala

Zakaj je Iloni padel otrok skozi okno?

(Qi*) Newyork, jan.

V ameriških časopisih srečaš zmerom kakšno sentimentalno zgodbo... Prav takšna je tudi tale, le s to razliko, da je resnična do pičice, zgodba lepe Ilone Petraryjeve, ki je do solz ganila ves newyorški ženski svet.

Iloni Petraryjevi — njeno dekliško ime je Stolisson — je bilo 24 let, ko je stopila v službo k mlademu bančniku Petraryju in njegovi ženi. Zakonca sta zmerom zadovoljni in tiho se smehljajoči Iloni rekala »najino sonce«. Kakor duh se jima je zdela in še pomisliti nista smela na to, da bi ju lepega dne utegnila zapustiti.

Minilo je leto dni, in tedaj je gospa Mary Petraryjeva zaupala svoji služabnici, da pričakuje vesel dogodek. Ker bo postala mati, želi, da se Ilona izobrazí v posebnem tečaju za otroško vzgojiteljico, zakaj nikomur drugemu ne bi zaupala svojega otroka.

Od tistega dne se je Ilona popolnoma spremenila. Smeh na njenih ustnicah je zamrl, spregovorila ni skoraj besedice več in na njenem lepem obrazu je bila zapisana bolelost. Gospo Petraryjevo je močno skrbelo, kaj neki je prizadejalo mlademu dekletu toliko gorja. Vse je poskusila, da bi Ilono spet razvedrila, a zaman.

Ko je napočil dan, da bi morala Ilona v vzgojiteljski tečaj, je dekletu nenadoma odpovedala službo. Prav tisti dan se je pa vrnil s potovanja bančnikov brat William Petrary, eden izmed najbogatejših Newyorčanov. Pri priči se je zaljubljal v lepo in otožno Ilono. Kljub temu, da so jo v duši trle hude skrbi, je tudi njej mladi mož od sile ugajal. Šest tednov kasneje si našel v vsakem ameriškem listu sliki obeh zaljubljenecv: poročila sta se. V velikih črkah so pisali dnevniki o nenavadni sreči mlade in siromašne Ilone.

Takoj po poroki se je hotela mlada žena po vsaki ceni z možem preseliti v kakšno drugo mesto. Zakaj, mu Ilona ni marala povedati, samo namignila je, da ne bi nikoli hotela videti otroka svoje svakinje. Na vsa druga vprašanja je odgovarjala z molkom.

Kaj se je le godilo v duši mlade in bogate žene? Kakšno skrivnost je zapirala v svojem srcu? Tudi Petraryjeva si nista znala razlagati Iloninega čudaškega početja.

Naposled je mož ustregel Ilonini želji in se preselil v Boston. Tri mesece kasneje se je Maryji Petraryjevi rodil sin. Ilona se je z vsemi štirimi branila, da bi obiskala svojo svakinjo in se udeležila krstik.

Zivljenje je teklo svojo pot; toda lepega dne čez dve leti je doživela Ilona veliko presenečenje. V Bostonu sta njo in njenega moža obiskala Petraryjeva iz Newyorka in pripeljala seveda tudi svojega nadobudnega sinčka. Zdaj se Ilona ni mogla sorodnikom več ogniti. Vidno je bojevala v duši hud boj, potlej je pa vendar vzela malčka v naročje in ga nežno pestovala. Čez nekaj dni je bila v otroka do ušes zaljubljena. In tedaj se je zgodilo tisto strašno, kar je Iloni prineslo toliko gorja. Malček je nenadoma padel z okna drugega nadstropja in obležal mrtev na hodniku.

Nadaljevanje na 3. str. v 4. stolpcu

Zanimivosti z vsega sveta

»Pri srečnem zakonu« se imenuje neka japonska posredovalnica za ženitve. Tam si ljudje lahko ogledajo in izberó za zakon žensko ali moškega po svojem okusu.

Zohje, okrašeni z drobnimi briljanti, so v Združenih državah najnovejša moda. Kadar se moderna Američanka zasmeje, ne pokaže torej več samo bleščečih zobjev, temveč tudi lesket briljantov.

Šest parov hrenovk je pojedel v eni minuti za stavo francoski delavec Germaine iz Valone. A še preden je spravil dobljeno stavo v žep, mu je postalo slabo. Na vožnji v bolnišnico je umrl.

Najstarejša kolporterka na svetu je miss Marta Godwyn iz Biterna na južnem Angleškem. Čeprav ji je že 99 let, še zmerom čilo in veselo prodaja časopise.

Najmlajša angleška igralka je Rusinja Evgenija Leontovičeva. Prvič je nastopila v »Tovarišu«, zdaj igra pa z velikim uspehom tudi v Shakespearovih dramah. Poleg Elizabete Bergnerjeve je Leontovičeva edina tujka, ki si je znala osvojiti angleško občinstvo.

Pastor in njegov radio. Pastor neke angleške vasi si je dal za cerkev nabaviti radio, ker zvonovi niso imeli nič kaj prijetnega glasu. Vaščani so zadovoljni, še bolj pa pastor sam, ker mu ni treba več plačevati zvonarja. V vasi poslušajo zdaj le še prekrasne zvoke londonske westminstrske katedrale.

Najmanjši francoski dnevnik je »Petit Bleu« iz Agena. Ima štiri strani, toda tri med njimi so pridržane oglasom, novic je pa samo za eno stran. Za list se domačini sicer nič preveč ne navdušujejo, kupujejo ga pa le — že zato, da se lahko ponašajo, da tudi njihovo gnezdo premore svoj časopis.

Električna zibelka je najnovejši ameriški izum. Kadar dete zajoka, zibelka zaniha, hkrati pa začne svirati eden od mnogoštevilnih instrumentov, pričvrščenih k zibelki.

Najmanjši človek na svetu je Američan Vernan Ritter. Star je 21 let, visok pa samo 55 cm in tehta 8 kil. Te dni ga občudujejo na pariških ulicah.

Največjo kepo zlata v zadnjih sto letih so te dni našli v Uralu. Tehtala je 14 kil. V poslednjem stoletju so samo trikrat izkopali kepe zlata, ki so bile težje od 10 kil. Največjo kepo so pa našli leta 1832. Tehtala je 24 kil.

Peterčke je rodila pred kratkim gospa Tamoteja Lainova v Matacalpi v Nikaragui (Srednja Amerika). Mati, tri deklice in oba fantka se dobro počutijo.

20letna Marija Dogy je te dni v Csegradu na Madžarskem rodila zdrave trojčke. Nezakonski oče se je ves srečen takoj po porodu, ko je bila mati še v postelji, poročil z njo.

Gozd 600 let starih hrastov imajo na Bavarskem. Te dni so ga proglasili za narodni park, prepovedali in njem sečo in upajo, da bodo tako ohranili ta prestari gozdiček še mnogo let.

14letnega fanta na 18letno ječo je pred kratkim obsodilo sodišče v ameriškem mestecu Trentonu. Dijk Grady Geoffrey je namreč zaradi neke malenkosti z nožem zaklal nekega svojega prijatelja.

»Zlato trdnjavo Amerike«, kjer bodo shranjevali zlato federalne banke in drugih večjih denarnih ustanov, so te dni dogradili v ameriški državi Kentucky. Zgrajena je pod zemljo. Vrata, ki drže v trdnjavo, so težka 200 ton, razen tega je bo pa stalno stražil cel polk vojaštva.

Izkušnja

Francoski napisal Franc Tassié

Z večerno pošto je dobila Agata takšno pismo:

»Veledenjena prijateljica! Nebeško lepo bi se mi zdelo, če bi prišil jutrišnjem, v sredo, k meni na skodelico čaja. Nikar preveč ne razmišljajte, ne belite si glave... Obljubim vam, da bo lepo, nebeško lepo! Vdani Fric!«

Agata je prebrala pismo dvakrat, pa ga je še tretjič, to pot pa zelo preišljeno. Divje je skočila pokoncu, zmečkala pismo in ga zagnala v kot. Takšna nesramnost! Da se le upa, meni, poročeni ženi kaj takega ponujati! Nezaslišano! Spoznala je bila tega človeka nekoč v neki družbi, plesala je z njim... No, malo je tudi poflirtala... toda vse to še vendar ne more dati moškemu povoda, da piše tako predrzno pismo! To je višek predrznosti — in prav gotovo še v vsem svojem življenju ni srečala takega nesramneža!

Vsa kri ji je šnila v glavo in oči so ji žarele ko peklenščku. Sedla je za mizo in napisala odgovor:

»Veledenjeni gospod! Če vas je moje vedenje prejšnji terek tako opogumilo, da ste se upali poslati mi vabilo na čajanko, vam moram povedati, da ste se zmotili. Prav hudo ste se zmotili. Nič težkega mi ni po vašem pismu presoditi ženske, s katerimi po navadi občujete. Bodite prepričani, da tokrat niste nalezeli na pravo. Vedite, da so tudi še take ženske na svetu, ki jim čast ni prazna beseda! Vaša domneva je nesramna. Agata.«

Zadovoljna sama s seboj je prebrala mlada gospa teh par vrstic in samo še čakala, da bi se Agatin »a« posušil. Nestrpno je čakala, da bi odnesla to pismo v poštni nabiralnik. Temu šmentanemu »a-ju« se ni pa nič mudilo, da bi se posušil, in tako je lepa Agata pričela razmišljati o Fricu in o čajanki. Spomnila se je, da je Fric čeden, negovan in eleganten mlad mož, ki se zna hudo prikupiti ženskam. Pleše ko pero, zlasti mu pa jezik teče

ko namazan. Moškim se je zdel neumen ko noč, ženskam pa očarljiv. Njegov pogled je bil globok in strasten. Imenitno igra na klavirju, in poje tudi lepo; kadar je drobil zaljubljeno pesem, so se ženska srca kar tajala.

Agata je vse to z bistrim ženskim očesom opazila. »A« še zmerom ni bil suh. Pa je preišljevala še dalje. Vpraševala se je, kdaj neki mu je tako zmešala glavo, da jo je kar na čaj povabil. Pa se ni nič pametnega domislila. Potlej si je pa dejala: Raztrgala bom to pismo, zakaj bi mu ravno jaz dajala nauke. Nazadnje utegne pokazati moje pismo še kakšnemu znanцу, pa sem osramočena. Pisala mu bom par besed, da ne morem, in konec.

Vzela je novo pismo in napisala takole:

»Cenjeni gospod! Razmišljam, kaj vas je neki napotilo, da mi pošiljate tako vabilo. Ker ne morem najti niti najmanjšega opravičila za to, vam sporočim, da povabila ne sprejemem. Pozdravlja vas Agata.«

Ko je skončala to pismo, je skočila pokoncu in samo sebe nahrulila: Agata, kakšne neumnosti pa počenja! Tepeš se z oslovo senco in čas hiti. Saj človek ni dolgo mlad. Nekaj let še, pa bo vse pri kraju. Pozneje pa moraš itak samo gledati, kako je drugim lepo. Ko tako hitro vse mine na svetu...

Zamisli se je: čedna, te-mačna soba, lahna godba, poleg nje mlad mož...

Sedla je in napisala tretje pismo:

»Pridem! Agata.«

Vtaknila je pismo v ovitek in zalepila. V tistem trenutku je zabrnal telefon. Obotavljala se je, zakaj tako ubrano ji je bilo pri duši in telefon jo bo gotovo motil. Pa je vendar stopila k mizici in dvignila slušalko.

»Halo, milostljiva! Joj, lepo, lepo vas prosim...« je moledeval Fricov glas, »nikar mi ne zamerite moje nerodnosti. Strašna nesreča se mi je zgodila! Hotel sem vas povabiti na neko modno revijo... slučajno sem imel še vstopnico... Vedel sem, da vas take stvari zanimajo. V naglici

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Detektiv waleškega princa

× **Le London, jan.**
 Detektivski inspektor Palmer, osební detektiv waleškega princa, je po 50 letih zvestega službovanja stopil v pokoj. Bil je več let varuh angleškega prestolonaslednika; nekajkrat mu je celo rešil življenje. Ko je Palmer stopil v pokoj, je moral obljubiti, da ne bo nikoli pisal spominov. V svoji kočljivi in odgovornostni službi je marsikaj doživel.

Ob upokojitvi je pa Palmer vendarle dal časnikarjem kratko izjavo:

»Javnosti se niti ne sanja, kolikokrat je bil waleški princ v smrtni nevarnosti. Kljub velikanski popularnosti, ki jo je waleški princ že od nekdaj užival na vsem svetu, je imel pa tudi mnogo sovražnikov, ki so ga iz političnih ali drugih nagibov hoteli spraviti s poti.

Tako smo pred nekaj leti, ko je princ potoval okoli sveta, našli v trebuhu ladje pekelske stroje, ki so jih nastavili anarhisti. Atentatorjev nismo izsledili.

Pri drugi priložnosti smo našli skrivata Indijca na ladji, s katero je potoval waleški princ. Razbojnik je še držal v rokah odprt nož in je priznal, da je hotel ubiti prestolonaslednika.

Waleški princ je dober človek in se atentatov ne ustraši izlepa. V vsaki nevarnosti ostane priseben. Do atentatorjev ne čuti nikakega sovraštva; narobe, vselej prosi sodnike, naj jih milo sodijo.

Heroskop bolezni

(Hn) Pariz, jan.
 Neki zdravnik je po dolgem proučevanju sestavil pravi pravcati bolezniški horoskop.

Januar, pravi ta mož, je nevaren za otroke: ošpice jim groze. Februarja pazite na zahrbtno mrzlico! Marca se rada pojavi pljučnica, zato je pa april nedolžen. A že maja bodite spet na straži: takrat rada nagajata nahuha in slepič. Junija so pa jetra občutljiva.

Julija morajo paziti posebno tisti, ki nimajo dobrega srca, avgust je pa mesec »nedoločnih bolezni«. Septembra in oktobra pazite na nahod! Decembra rada trpi prebava. (Zaradi potic. Op. strojepiske.)

Ko človek to bere, se mora nehoti spomniti tehtnega izreka nekakega ljudskega zdravnika: »Zdravke je kočljivo stanje, ki ne obeta nič dobrega...«

Opeharjeni muzej

(Oj) Newyork, jan.
 Neki ameriški muzej je naročil v Egiptu več dobro ohranjenih staroveških muni. Ko je prišla pošiljka v Združene države, so jo gospodje ravnatelj muzeja navdušeno prevzeli in razstavili pristne redkosti v posebni dvorani. Naval ravnatelj je postajal od dne do dne večji.

Nekega dne si je prišel še neki starinoslovec ogledovat faraonske mumije. Od takrat je prihajal

sleherni dan in sleherni dan si je z večjim zanimanjem in s prav posebno vno ogledoval egiptanske kurioznosti.

In glej! Lepega dne je stopil h gospodom ravnateljem in jim povedal v brk, da razstavljene mumije niso pristni mrliči iz faraonskih časov, zakaj premnogo je znamenj, ki pričajo baš o nasprotnem.

Ravnatelji so si obupano pulili lase, naposled so pa sklenili, da ne kaže drugače, kakor da pošljejo v Kairo detektiva, ki naj razplete zavozlanko.

Kmalu je ameriški ostrovidnež dognal, da živi v Kairu nekaj mož, ki se ukvarjajo z mumificiranjem mrličev, ki jih dobe za majhen denar pri nekem grobarju. Prepariranje mrličev vrše na neki skrivnostni način, premeteni so pa tako, da celó strokovnjake preslepijo. Zdi se, da ima neki Anglež prste vmes, ker ni ta način mumificiranja prav nič podoben egiptanskemu.

Kako si napraviš prostor v vlaku

× **Di Newyork, jan.**
 Američani so si izmislili kaj originalen trik za odganjanje nepriljubljenih in neželjenih sopotnikov. Neke tovarna je dala v promet aparate, ki natanko posnemajo otroški jok. Vsakomur, kdor se je že vozil v kupéju, kjer je jokati otrok, bo le predobro znano, kako nepriljubno je to. Človek kar zbeži od takega kupéja.

Iznajdljivi Američani zdaj vsi navdušeni kupujejo aparate za oponašanje dojenčkovega joka. Ko ga navijejo, se kaj kmalu začne oddelek prazniti. Aparat opravlja svoje, potniki pa izginejo, kakor da bi se v zemljo vdrl.

Le kaj bodo rekli k temu domisleku ameriška policija in železniške oblasti?

Romantični dobrotnik

(Ni) London, jan.
 V londonskih listih beremo, da je umrl 86 let stari Frederick Charrington, na splošno imenovan »romantični dobrotnik«.

Charrington je iz stare in ugledne pivovarske družine. Še kot mlad fant je bil nekoč priča živinskega prizora pred neko gostilno. Ta dogodek si je mladenič tako globoko vtisnil v srce, da je bil odločen za vse njegovo življenje.

Tako je bilo: Frederick Charrington je šel nekoč na sprehod mimo neke gostilne in je videl kako je neki pijanec pretepal svojo ženo in otroke. Mladenič se je ustavljal in tedaj so mu oči obvisle na napisu v oknu gostilne: »Pijte Charringtonovo pivo.«

Mlademu možu je šel ta doživljanje tako do srca, da je nekaj dni nato izjavil svojim osuplim staršem, da se odreče svoje dediščine. Stopil je v službo k neki banki in se posvetil knjigovodstvu. Ves svoj prosti čas je pa žrtvoval boju proti alkoholu, mamilom in trgovanju z dekleti. Živel je v londonskem predmestju s svojimi prijatelji, ki so bili njega dni zabredli v blato, pa jih je »romantični dobrotnik« spravil na pravo pot.

Le še tri dni

Nemški napisal
Jo Hanss Rösler

Ocvirk dobi pismo. V pismu se bere:

»Le še tri dni boste živeli!«

Drugega nič. Niti datuma. Niti podpisa. Niti sploh nič.

Ocvirk vrže pismo v peč.

Drugi dan pride drugo pismo. V njem se bere:

»Le še dva dni boste živeli!«

Ocvirk se zdrzne. Ocvirka obide groza. Ocvirk vso noč ne zaspi.

Tretje jutro je spet tako pismo tu. In v njem samo tole:

»Le še en dan boste živeli!«

Ocvirk obišče vse sorodnike. Ocvirk se spravi z vsemi znanci. Ocvirk poplača dolgove. Zadelo okna. Zapahne vrata. Pripravi revolverseke pasti. Sedi vso noč pri telefonu.

Toda noč mine mirno.

Trepečoč čaka Ocvirk zjutraj pismonoše.

Naposled pozvoní. Pismo je prišlo. Ocvirk ga ovoha.

Na Angleškem se ženijo kakor za stavo

London, jan.
 Okoli Novoga leta se je v Londonu zvrstilo kakšnih 12.000 oseb pred civilnim poročnim uradom. Samo v božičnem tednu se jih je vsak dan poročilo dobrih 1200.

Pravijo, da pomeni tako rekordno število porok zboljšanje gospodarskih razmer na Angleškem, zakaj mladi poročenci so zvečine namoščenji, delavci in policijski stražniki. Sicer pa prihajajo tudi iz ostale Anglije poročila, da se drugim poročnim uradom ne godi nič bolje.

Angležem se torej obeta obilen zarod...

Nov način izpraševanja obtožencev

(K) Mexico, jan.
 Neki nevaren zločinec, ki mu je policija dokazala več zločinov, pred sodiščem nikakor ni hotel priznati svojih grehov in je vsako obtožbo trdovratno tajil.

Tedaj je sodnik prišel na originalen domislek. Zapovedal je zločinca naložili v letalo — ko je pilot dosegel višino 2.000 metrov, se je pa začel z nevarnimi loopingi spuščati nizdol. Zločincinu so se kar lasje jezili od groze; po srečnem pristanku ga je mahoma minila vsa zakrknjenost in je priznal vsa svoja hudodelstva.

Dekle z najlepšimi prsti

(Ri) Newyork, jan.
 Nič manj ko 4500krat so fotografirali neko 22letno dekle, ki pravijo izvedenci o njej, da ima najlepše prste na svetu.

Prve fotografije so pograbili kakopak prodajalci cigaret. Dali so natisniti velike reklamne lepake, na njih je pa lepotica tako ljubko držala cigareto med prsti, da so kadilci in nekadilci kakor za stavo kupovali skatlice, ki jim je bila priložena njena slika.

Dekletu je ime Jeraldin Carbol. Čeprav je toliko nedolžnih žrtev zapeljala h kajenju in prinesla prodajalcem cigaret milijonske dobičke, ni sama še živ dan okusila tobaka.

Ječa zaradi 4 Din

(Ni) London, jan.
 Londonsko kazensko sodišče je te dni izreklo tako nečloveško sodbo, da se nam »Evropcem« kar nemogoča zdi.

Neki črkostavec je s ponarejenim ključem odprl nabiralnik telefonskega avtomata in si prisvoji vsi vso gotovino, ki je bila v njem. Bila je pa prav pičla: samo štirje dinarji v našem denarju. Sodišče je obsodilo tatu na šest mesecev stroge ječe, ker se je izpozabil nad javno lastnino.

Paprični vihar

(Di) Bukarešta, jan.
 V zgodnji pomladi prihrume kaj radi viharji. Sleherni izmed nas je že slišal, da razsajajo snežni viharji in pešeni viharji, toda nihče

še menda ni slišal, da utegne razsajati tudi paprični vihar! S to novostjo nam je letos postreglo romunsko mesto Rimnicu.

Nad mestecem se je kar na lepem dvignil hud snežni metež, ki je popolnoma uničil velika skladišča nekega trgovca. V skladišču je hranil trgovec cel kup vreč sveže zmlete rdeče paprike. Ko se je streha podrla, so seveda padajoča bruna raztrgala vreče, vihar je pa pobral pekoči rdeči paprični prah in ga raznesel po vsem mestu. Kdor se ni mogel zateči v zaprto vežo, je imel na mah polne oči rdeče začimbe. Policija in mestna požarna bramba sta bili brez moči. Dobre kupčije so napravili menda edinole mestni zdravniki, ki so se k njim zatekli ubogi meščani po pomoč.

Junaška mala Biruta

(Kk) Kovno, jan.
 Osemletna hčerka kmeta Narbutasa iz Simonisa je zadržala ogenj v hiši in žrtvovala za to svoje mlado življenje.

Mala Biruta se je igrala v hiši s svojim petletnim bratcem, ko so bili domači na polju. Med igro sta otroka zažgala oblance na štedilniku. Ko je bušil ognjen zubej v zrak, se je deklica zdajci zavedela nevarnosti. Pometala je goreče oblance na tla in je hotela z golimi ročicami ogenj vdušiti. Še tedaj, ko se ji je vnela obleka, ni odnehala; le bratcu je zavpila, naj jo polije z vodo.

Junaškemu otroku se je res posrečilo ogenj zatreti. Toda pri tem se je tako hudo opekla, da je umrla.

Družina izumrla v 14 dneh

(Qi) Budimpešta, jan.
 Malo madžarsko mestoce Sziva je doživelo nedavno čudno tragedijo.

Mlada žena kmeta Folweiderja je na porodu umrla. Moža je to tako potrla, da se ni mogel in ni mogel potolažiti. Na dan njenega pogreba je nenadoma izginil z doma. Vaščani so preiskali vso okolico; naposled so ga našli obešenega v bližnjem gozdu. Pogreb mlade žene so preložili za dva dni, da bodo oba zakonca skupno pokopali.

Kmalu po smrti staršev je izdihnil še novorojenček; zdravniki so mu že ob rojstvu prerokovali kratkotrajno življenje. Zakonca Folweider sta imela pa še hčerko, ki ji je bilo pet let. V času nesrečnih dogodkov je bilo dekletce v botnišnici, ker jo je dajala skratalica. Nu, in tudi ta otrok je komaj štirinajst dni po smrti svojih staršev podlegel zavratni bolezni. Čudna so pota božja: štiričlanska družina je do poslednjega izumrla v pičlih dveh tednih.

Dekle, ki jo je usoda zasledovala

Nadaljevanje z 2. strani

Ilona je bila takrat sama s otrokom doma. Ko so se njen mož in Newyorčana vrnili s sprehoda, so našli Ilono nezavestno na tleh. Šele zdravnikom se je posrečilo, da so mlado ženo spet obudili v življenje, in tedaj je jokaje se pripovedovala o strašni nesreči. Dejala je, da je otrok splezal na okno, medtem ko mu je ona popravljala neko igračo. Ko se je ozrla po otroku, ga ni bilo nikjer.

Seveda živ krst ni verjel Iloni te prirovedke. Zakaj oba Petraryjeva sta se živo spomnila, s kakšno trdovratnostjo se je pred leti otepal, da bi videla otroka svoje svakinje. Oba sta bila prepričana, da je otroka nalašč ubila, zato je bila policija aretirala. Pred preiskovalnim sodnikom je oživela vsa Ilonina preteklost. Na dan je prišlo, da ni umorila samo svakovnega otroka, temveč že dva malčka pred njim — tako je vsaj kazalo. Ze dvakrat je bila v službi pri otrocih, in obakrat se je otrok, ki je bil v njeni oskrbi, ponesrečil. Sodišče je ta nesrečna primera natanko preiskalo in tedaj je dognalo, da ni bila Ilona kriva nesreč, temveč zgolj slučaj.

Ni čudo, da sta obe nesreči zapustili v Ilonini duši tako globoke sledove, da si je prisegla, da ne bo nikoli več prišla z otroki v dotiko. Zakaj bala se je, da bi njena navzočnost spet ne prinesla smrti njenemu varovancu. In prav ta strah jo je spet obšel, ko ji je gospa Mary Petraryjeva zapala, da pričakuje otroka. Zato ji je tudi odpovedala službo in prav zato je svojnega moža preprosila, da sta se preselila v Boston. Seveda bi bila lahko svojnemu možu zaupala svoje skrbi, toda bala se je, da je ne bi morebiti napak razumel.

Sodišče je nesrečno Ilono kampak oprostilo in zdaj je Mary svoji svakinji najboljša prijateljica.

Pred nekaj leti so se pojavili v Ljubljani na obljudenih križiščih vozički s kranjskimi klobasami, hrenovkami in celó z juho. Novost se je hitro udomčila, posebno med ponočnjaki. Ker so se pa gostilničarji pritožili, da jim ti nočni klobasarji delajo že kar prehlado konkurenco, je le dni banska uprava prepovedala poulično prodajanje jestvin v nočnih urah.

Te prodajalce hrenovk sem tudi jaz rad imel; kadar sem se ob poznih nočnih urah vračal domov, me je kar samo zaneslo k njim. Na Zmajskem mostu, pred Prešernom ali pa pred Evropo je stal »avto« s klobasami. Mlad dečko v beli čepici me je že od daleč pozdravil.

»Hrenovko, kaj ne?«

»Da, hrenovko bi.«

Vzel je vilice, odkril pokrov bakrenega kotlička in zataknil. Topla, rdeča, drobna hrenovka se je kar zvijala na belem papirju. Zraven je še odrezal tenak kos kruha.

»Z gorčico?«

On je sicer rekel »enf. Vgriznil sem bil že v hrenovko in sem samo prikimal.

»Ta je pa lačen!« je menil vesel upokojenec, ki je tam nekje pri Centralu veselo prebil sobotni večer. Tudi ta se je ustavlil pri avtu s hrenovkami in začel prijateljski razgovor s prodajalcem.

»Kako vam gre, kšeft?«

»Denarja manjka ljudem, pa konkurenca je velika. Da, nekoč, ko smo bili samo trije!... Pa ljudje so preveč varčni. Ure in ure stojim tu, v mrazu in dežju, do zgošnjih jutrnjih ur — pa peljem skoraj prav toliko hrenovk domov, kakor sem jih pripeljal.«

»A kaj naj rečemo mi upokojenci! Za dobro hrenovko se pa vendar še kaj najde kak dinarček! — Bog žegnaj!« se je obrnil k meni in se mi prijazno nasmehnil.

Tudi zdaj se večkrat vračam pozno domov. Na Zmajskem mostu žalostem obstanem. Kje so vozički, kje so klobasarji, kje je tisti mladi dečko z belo čepico, kje je tisti avto, kjer si tolikokrat z občutkom použil toplo in dehtečo hrenovko? Tisti lepi rdeči avto z dimnikom, ki je v poznih nočnih urah hranil lačne želodce...

Mestni socialni urad je uvedel za siromake protovoljni davek na sobe in poslovne prostore: 1 Din za tri mesece. Delodajalci naj bi pa prispevali po 4 Din.

Danes je v Ljubljani okrog 1400 ljudi brez dela. Tem je treba pomagati. Ljubljana ne more iz bednosti-fonda črpati toliko, da bi podprla vsaj najpotrebnejše, ker mora skrbeti tudi še za stare in obnemogle meščane.

Ce bi vsi ljubljanski hišni posestniki plačali od svojih sob t prostovoljni davek, bi zneslo približno 100.000 Din. Nekoliko bi že zaleglo.

Pričakovati je, da bo Ljubljana z razumevanjem podprla to akcijo, odprla svoje srce in izpolnila socialno dolžnost do tistih, ki žive v največjem pomanjkanju.

Na Aleksandrovi cesti se srečata dva prijatelja, trgovca.

»Ali veš, kaj je abesinsko-italijanska vojna proti pikerčanu, ki ga točijo v nebotičniku?«

»Težko vprašanje! Ne pijem namrač in zato ne vem, v kakšni zvezi naj bo pikerčan ali celo nebotičnik z abesinsko-italijansko vojno. Lahko ti pa jaz zadam neko lažje vprašanje...«

»Nu?«

»Kaj je abesinsko-italijanska vojna v primeri s simpatijami, ki jih čutijo zavarovanci Pokojninskega zavoda do nebotičnika?«

V kavarni sem srečal starega znanca, Hrvaťa iz Zagreba. Že kar po prvih besedah se je spravil nad Ljubljano. Za 24 ur je prišel sem, pa ne ve, kaj naj počne. Ljubljana se mu zdi silno pust, nikjer ne najde zabave ne razvedrila. Stara pesem! Kolikokrat sem jo že slišal od naših južnih bratov, kadar pridejo v Ljubljano!

»Dodajte u Zagreb, pa čete vidjeti, šta je život! Ah, ova Ljubljana, ova dosadna Ljubljana! Pa kako možete ovako da živite? Pa ovo je očajno!«

Rekel sem mu, da bi se ravno tako dolgočasil tudi v Londonu, če bi bil tako sam in brez prave družbe. »Sicer je pa Ljubljana prav prijazno mesto,« sem pripomnil. »Prijazno za one, ki imajo svoje opravke in svojo družbo.«

Mahnil je z roko. Zamišljeno je prelistaval neki ljubljanski dnevnik in se ustavljal pri malih oglasih.

»Ništa, ama baš ništa. Čak i mali oglasi su vam dosadni. Ali...« S porogljivim zadoščanjem je pokazal na mali oglas. »Tu je jedina senzacija vaše bele Ljubljane!«

Pogledal sem to senzacijo med malimi oglasi: »Halo, halo, danes sveže krvavice z jelcem...«

sem pa v vaš ovitek vtaknil naporno pismo. Gotovo ste ga že prejeli. Ne bodite hudi name in oprostite mi. Saj si ne morete misliti, kako me peče ta nerodnost. Prosim vas, nikar se ne jezite, prav, prav lepo vas prosim. Draga gospa Agata, saj veste, da bi se česa takega ne predrznil... Halo! Gospa Agata? Gospa Agata!

Agata je pobesila slušalko in ni več poslušala. Hotela mu je reči še kakšno malomarno besedo, pa ni zmogla. Prav gotovo bi se bila izdala. Po vsem životu jo je stresal drget...

»Gospa Agata!« je še zmerom slišala proseči in ponižni Frichev glas v slušalki... Položila je slušalko nazaj na aparat in se razgledala po sobi. Vse je bilo kakor prej. Po licih sta ji spolzeli dve veliki solzi. Čudno je to naše življenje... (š. I.)*

Zagovoril jo je

»Slišala sem, da pesnikujete. Ali ste bili že kje tiskani?«

»Slišal sem, draga gospodična, da časih doma kaj skubate. Ali da mar že kdo kaj vašega pojedel?« (Gutierrez, Madrid)

Dva kralja

Jurij V. — Edvard VIII.

Spomini in anekdote o pokojnem in sedanjem angleškem vladarju. — Edvard VIII. je po 175 letih prvi neporočeni kralj na angleškem prestolu

Kralj Jurij V.

Pomembni dnevi iz njegovega življenja

3. junija 1865: Rodil se v Londonu.
6. maja 1910: Zasedel prestol ob smrti Edvarda VII.
22. maja 1910: Kronanje v Westminsteru.
1914—1918: Svetovna vojna.
6. maja 1935: 25letni srebrni jubilej kraljevega vladanja.

Edvard VII. in Jurij V.

Jurijev prednik Edvard VII., naslednik velike kraljice Viktorije, je posebno ljubil lov z gonjači — Jurij je bil strasten ribič.
Edvard VII. je ljubil konjske dirke v prosti naravi — Jurij V. pa na hipodromu.
Edvard VII. je rad hodil v gledališče — Jurij V. je z užitkom poslušal komorno glasbo; njegova ljubljena sta bila Mendelssohn in Gounod.
Edvard VII. je bil strasten kvartač; ko so mu prepovedali hazardni baccarat, se je z vso vnetostjo vrgel na bridge, sah med kvartami — Jurij V. za kvartanje ni imel smisla.
Edvard VII. je zbiral palice — Jurij V. fotografije in znamke; njegova zbirka je najlepša in najpopolnejša na svetu.
Edvard VII. je ustvarjal moško modo za vso Evropo (isto velja za se-

Jurijev zakon

Ta zakon, sklenjen iz to idealnega nagiba, je bil srečen kakor le kateri. V njem se je rodilo šest otrok, pet princev in ena princesa:
Princ Edvard Albert, sedanji kralj, se je rodil 23. junija 1894;
princ Albert, vojvoda yorški (* 14. decembra 1895); 26. aprila 1923 se je poročil z lady Elizabeto Bowes-Lyonovo, grofice Strathmorsko in Kinghornsko;
princesa Viktorija Aleksandra (* 25. aprila 1897), žena vikonta Lascellesa (1922);
princ Henri, vojvoda Gloucesterski (* 31. marca 1900); v novembru 1935 se je poročil z lady Aliceo Scottovo;
princ Jurij, vojvoda Kentski (* 20. decembra 1902); leta 1934. se je poročil z grško princeso Marino;
princ John (* 12. julija 1905), umrl leta 1919.

O Jurijevi mladosti je krožilo njega dni vse polno govoric. Najtrdovratnejša med njimi je vedela povedati, da se je bodoči kralj Jurij skrivaj poročil na Malti z miss S., hčerjo nekega admirala, in da je imel z njo dva otroka. Ti glasovi so tudi zatrjevali, da je dvor pred to »sramoto« zapri oči — vse dotle, dokler ni s smrtjo vojvode Clarenškega prišlo na dnevni red prestolonasledniško vprašanje. Takrat so iznajdljivi duhovi celo to do-

kraljevih prijateljev. In pokazalo se je, da admiralova hči leta 1890 sploh ni bila na Malti in da tedanjega yorškega princa, poznejšega kralja Jurija V., že od svojega 9. leta ni več videla.

Dve anekdote

KRALJ JURIJ IN EGIPČAN

Bilo je nekoč v maltskem pristanišču. Jurij V. takrat še prestolonaslednik, je služil na angleški vojni ladji, ko se je ustavljal na Malti neki visoki egipčanski uradnik in izrazil željo, da bi rad spoznal waleškega princa.
»Bojim se, da ga danes ne boste spoznali,« mu je odgovoril neki mlad častnik, ves znojen in zaprašen. »Danes ravno nakladamo premog.«
»Razumem,« se je nasmehnil visoki gost. »Pri takšnem delu gotovo spravite svojega princa v posebno kabino, da se ne zamaže?«
Tudi častnik se je zasmehal, potem je pa gostu uslužno razkazal ladjo.
»Vseeno bi rad videl prestolonaslednika,« je menil tujec malo pozneje ladijskemu kapitanu.
»Saj ste pravkar z njim govorili!«

OBILEN LOV

Nekoč je šel Jurij V. na jerebičji lov. Čez nekaj časa je pristopil k njemu neki njegov služabnik in spoštljivo dejal:
»Prinesel sem vam ustreljene jerebice, Veličanstvo.«
»Hvala. Koliko jih imate?«
»Trinajst, Veličanstvo.«
»Čudno... Saj sem samo sedemkrat ustrelil!...«

Kralj Edvard VIII.

Pomembni dnevi iz njegovega življenja

23. junija 1894: Rodil se v Richmond-parku v londonski okolici.
20. januarja 1936: Zasedel prestol svojega očeta.

Edvard VIII. — socialni kralj

Novi kralj se je rodil 23. junija 1894. Pri krstu je dobil imena Edvard Albert Kristijan Jurij Andrej Patrick David. Mlada leta je moral po striktni očetovi želji prebiti kot enak med enakimi v šoli, v mornarici in v vojakih. Zato si je tudi ohranil do današnjega dne demokratični nastop, kakor ga pač ne srečamo izlepa pri ljudeh princévske krvi.

Danes Edvard VIII. po letih ni več tako mlad mož, po zunanosti in po duši je pa mladosten ko dvajsetletnik. Po nazorih je sodoben v najlepšem pomenu besede, skoraj preveč za konservativne angleške pojme.

Pred drugimi princji ima neizmerno prednost, da ni živel med starimi in okosteneli dvornimi maršali in komorniki, temveč v neposrednih stikih s preprostimi ljudstvom. Poslušal je na lastna ušesa hrumenje strojev v tovarnah, občutil je z lastnimi rokami brnenje motorjev, rokoval se je z rudarji v rovih, sam delavec med delavci. (H. Lauwick v »Jouru«.)

Kmalu po vojni se je začel resno baviti s socialnimi problemi. Nekoč je spraval vlado v nemajhno zadrego, ko je tako odkrito simpatiziral s stavkojočimi delavci, da ga je vlada morala prositi, naj molči. (»Prager Tagblatt«.)

gnali, da se je Jurij poročil z Maryjo zgolj iz državnih koristi, brez globljega čustva.

Angleži so v svojem puritanstvu za takšne reči posebno občutljivi; njihovi zgodovinarji ne zapisujejo »resnice« na povelje od zgoraj, temveč jih iščejo iz resnicoljubnosti same. A kljub še tako vestnemu iskanju niso mogli dognati niti sence »sramote«, ki so ljudje takrat toliko šušljali o njej.

Dokler bo živel človeški rod, ne bo brskalcem skrivnosti nikoli zmanjkalo snovi. Če je sami ne najdejo, si jo pa izmislijo. Tudi o sedanjem kralju Edvardu VIII. in o njegovem samstvu vedo povedati to in ono. Prepustimo te stvari Angležem samim; družina in morala sta na britanskih otokih preveč v časteh, da bi jo smel kdorkoli brez kazni obrizgati s sramoto — ne iz vzemši niti najnedotakljivejših.

Jurijeva „afera“

V »Daily Telegraphu« beremo:

Pred mnogimi leti so obrekovalci raznesli glasove, da se je poznejši kralj Jurij V. leta 1890 na Malti skrivaj poročil s hčerjo admirala siru Mihaela Culme-Seymourja. To je popolnoma iz trte izvito, vzlic temu se je pa laž trdovratno širila po deželi. Potem je za nekaj let utihnila, da se je ponovno pojavila leta 1910, ko je Jurij V. zasedel prestol.

Leta 1911 se je kralj odločil obrekovalcem zavezati jezik: izročil je »afero« sodišču v razsojo. In tedaj so izsledili nekega Myllusa, neznan narodnosti, in mu dokazali, da je priobčil v pariškem listu »Le Libérateur« članek, v katerem je očital Juriju V. dvoženstvo. Myllusa so aretirali in postavili pred sodišče.

Tam je zahteval, da zaslišijo kot pričó tudi kralja Jurija samega. Čeprav je bil kralj pripravljen pričati, do tega ni prišlo, ker bi bilo protustavno. Pričati so pa prišli sir Mihael Culme-Seymour, njegova hči in več

Kot waleški princ se je zavzemal za ustanavljanje klubov za nezaposlene delavce, sam je šel incognito v rudnike in pri delu študiral rudarske razmere, posebno se je pa zavzemal za odpravo »slumov« (siromašnih stanovanj v predmestjih). Nekoč je v radiu izjavil:
»Groza me je, da morejo v civilizirani državi, kakor je naša, vladati takšne razmere.«

Edvardova odlika je tudi ta, da popolnoma obvlada več tujih jezikov — pravo čudo za Angleža. Ko je l. 1931 potoval po Južni Ameriki, da naveže trgovske stike med svojo domovino in tamkajšnjim tržiščem, se je z ljudmi pomenil po špansko. Vrnivši se domov, je bilo prvo, kar je svetoval svojim rojakom, naj se z vso vnetostjo lotijo učenja tujih jezikov.

Kot princ je kralj Edvard silno mnogo potoval. Obhodil je tako rekoč ves svet, poznal je ves angleški imperij. Kamorkoli je prišel, si je s svojo demokratičnostjo na mah osvojil ljudi. Njegova velika zasluga je, da je z obiski v daljnih deželah bolj priklenil dominione in kolonije k matični državi.

Na Angleškem kralj ne vlada, nego kraljuje.

Angleška ustava

Mali vojvoda se je zamislil, potlej je pa zmajal z glavo:
»Mislim, da babica ne bo marala korakati za angeli.«

(Viktorija je slovela po svoji ceremonioznosti; kakor je bila po eni strani velika in za Angleže zaslužna vladarica, tako so po drugi strani njeni podaniki sami radi zbijali dobrodusne šale na rovaš njene kraljevske zapestosti. Mladi Edvard je svojo prababico z gornjim odgovorom pač najbolje karakteriziral. Op. ured.)

V VOJNI

Ko je napačila vojna, je bil tedanji waleški princ gardni grenadir. 11. avgusta 1914 je odšel s prvimi bataljonom v warleysko vojašnico v Essexu.

Toda v zaledju ga ni strpelo. Zato se je brez vednosti svojih staršev obrnil do tedanjega vojnega ministra lorda Kitchenerja, da ga pošlje na fronto.

»Smrti se ne bojim, ujetništva tudi ne. Saj imam še štiri brate. Ali smem

Gradič kralja Jurija V. v Sandringhamu

V ta gradič je hodil pokojni kralj, kadar se je za praznike hotel nekoliko odpočiti od vele mestnega vrvenja. Tu je tudi zbolel in umrl.

vi kakor cela legija diplomatov. Danes je angleški imperij mogočnejši in notranje bolj zvarjen, kakor je bil kdajkoli doslej.

Angleži so mu za to tudi hvaležni. Ko se je vrnil iz Južne Amerike, so ga napol za šalo, napol zares nazvali »Prince of Sales« (besedna igra za »Prince of Wales«): princ za kupčijo.

Anekdote o novem kralju V SOLI

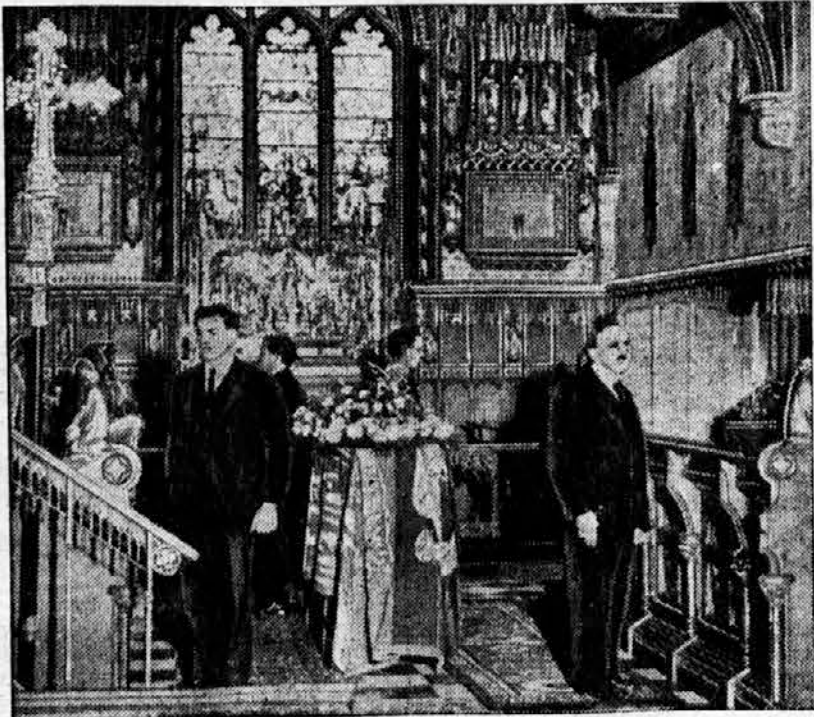
Ko je Edvard VIII. hodil še v šolo, je nekoč dejal:
»Kadar postanem kralj, bom napravil tri zakone:

1. nihče ne bo smel več psičkom odsekati repa;
2. nihče ne bo smel več na Angleškem grešiti;
3. prepovedal bom rabo uzd, ker so muka za konje.«

VIKTORIJA V NEBESIH

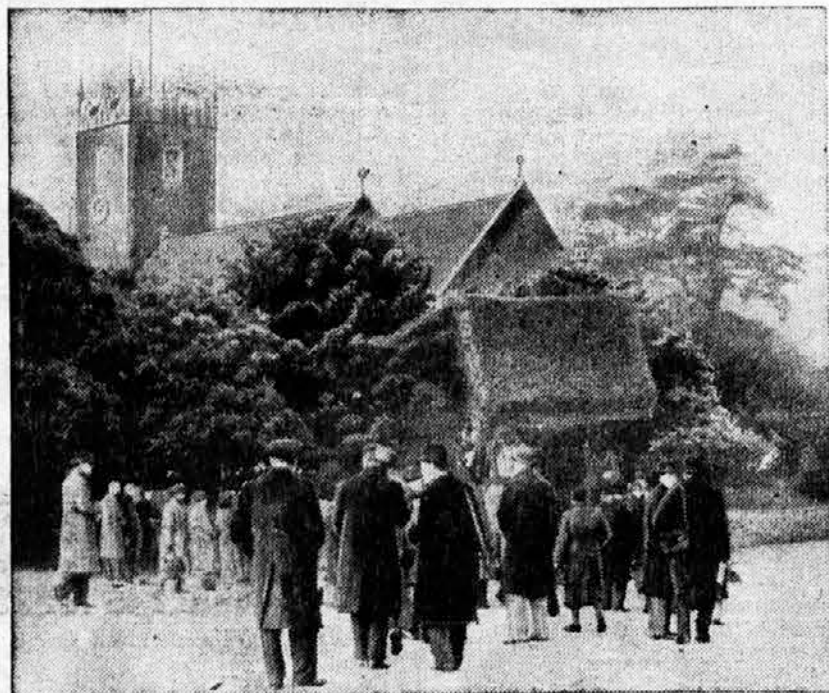
Ko je umrla njegova prababica, kraljica Viktorija, je malega vojvodo Cornwallskega, sedanjega kralja Edvarda VIII., najbolj zanimalo, kakšno mesto bo dobila v nebesih.

Vojvodova vzgojiteljica, mrs. Bricka je Edvardu pojasnila, da bo dobila kraljica Viktorija tisto mesto, ki je po činu takoj za angeli.

Domači na straži mrtvega kralja

Preden so kraljevo truplo prepeljali v London, so ga položili na pare v sandringhamski cerkvi Marije Magdalene. Prvi so prevzeli stražo ob mrtvem vladarju grajski uslužbeni.

Ko je kralj umiral...

Meščani iz Sandringhama se zbirajo, v pričakovanju novic iz kraljevskega gradu. V ozadju cerkev Marije Magdalene, kjer so kraljevo truplo položili na pare, preden so ga prepeljali v London.

danjega kralja Edvarda VIII.) — Jurij V. ni na tem polju nikdar slovel, čeprav je bil zmerom izbrano in okusno oblečen.

Edvard VII. se je posebno ukvarjal z zunanjo politiko — Jurij V. z notranjo. Edvard VIII. slovi že danes po tem, da se najbolj zanima za socialno politiko. Zaradi njegovih simpatij z nezaposlenimi so ga bili celo krstili za »rdečega princa«.

Jurij V. ni bil določen za kralja

Jurij Friderik Ernest Albert, vojvoda yorški in poznejši kralj Jurij V., je bil drugi sin Edvarda VII., takratnega waleškega princa,* in danske princese Aleksandre. Prvi Edvardov sin, Jurijev starejši brat in prestolonaslednik, se je imenoval vojvoda Clarenški.

V zimi leta 1891—1892 je divjala na Angleškem huda epidemija hripe; takrat so ji rekli influenza. V tistem času za to bolezen še niso poznali zdravila. Tudi vojvoda Clarenški je zbolel in 14. januarja 1892 umrl, star šele 28 let. Njegova smrt je bila tem tragičnejša, ker se je ravno imel iz ljubezni poročiti s princeso Viktorijo Maryjo of Teck.

Listi so takrat predlagali, naj bi denar, namenjen za ženitovanjske svečanosti, poklonili njej, ki ji je usoda toliko kruto ugrabila najdražje. Tedaj se je vojvoda Yorški iz idealne bratovske ljubezni odločil prevzeti tisto mesto, ki njegovemu ljubljenu bratu ni bilo usojeno: odpeljal je 6. julija 1893 princeso Maryjo pred oltar. Takratna princesa Mary je bila poznejša kraljica in sedanja kraljicamati Mary.

* Waleški princ se imenuje prvi sin vladajočega kralja, torej prestolonaslednik. Ko se je Jurij rodil, njegov oče Edvard še ni bil kralj; takrat je vladala še Viktorija.

LETALEC IN SPORTNIK

Koj po vojni ga je zamikalo letalstvo. Prej ni miroval, dokler ni postal izprašan pilot, in od tistih dob je po-

rabiti vsako priliko za sportne plete.

Malo znano utegne biti našim bralcem, da je sedanji kralj preletel goru Killmandžaro in Kenyo v Afriki (7000 metrov visoko) in ameriško gorovje Ande (5000 m). Ameriške Skalnote gore je preplezal peš, s cowboji je pa tekmoval, kdo bo spretnejši in hitrejši.

Njegovih istorij o padcih s konja je bilo pred nekaj leti nič koliko. Ne da bi bil neroden jahač, le prevelike vrtolomnosti je uganjal. Zadnja leta je zato jezo bolj ali manj opustil. Še zmerom pa rad igra tenis in golf.

PRINC IN PARIJA*

Za Edvarda VIII. je posebno značilna tale epizoda.

Ko je potoval po Indiji, je pristopil k njenemu nekaj zastopnik parij, da mu

Vojvoda Yorški

Ker je Edvard VIII. neoženjen, je za zdaj postal prestolonaslednik njegov za njim najstarejši brat, vojvoda Yorški.

pove želje svojih sotrpinov. In temu človeku, ki bi se mu bili Indijci drugih kast ognili v velikem ovinku kakor gobavcu, je kraljev sin dal roko — nezastlišana gesta v indijskih očeh. Ali mu jo je dal iz prirojene ljubeznivosti ali s kakšnim drugim namenom, ni znano. Pravijo pa, da si 50 milijonov indijskih parij samo od njega obeta odrešitve. (Prager Tagblatt.)

PRVE REVOLUCIONARNE GESTE

Casopisi so poročali, da je bilo prvo, kar je novi kralj odredil, da je dal pomakniti ure v sandringhamskem gradiću in v mestecu samem za pol ure nazaj.

Te ure imajo svojo zgodovino. Nekoj je moral Edvard VII., prednik Jurija V., na vlak. Ko je prišel na postajo, mu je pa vlak pred nosom odpihal. Takrat je zapovedal, da morajo iti vse ure v Sandringhamu za pol ure naprej. Pravijo, da ni kralj od tistih dob nikoli več vlaka zamudil.

Jurij V. je iz pietete in tradicionalnosti pustil sandringhamske ure, kakor so bile. Tako so do njegove smrti šle vse brez izjeme za pol ure naprej. Od 21. januarja gredo pa spet prav.

Po smrti kralja Jurija V. je moral Edvard v London. Kraljica mati ga je rotala, naj se odpelje v vlakom, češ da jo je že prej, ko je bil še prestolonaslednik, zmerom skrbelo, kadar se je vozil z letalom, koliko bolj šele zdaj, ko ima kot kralj mnogo večjo odgovornost.

Toda kralj je ni poslušal. Skupaj s svojim bratom, vojvodo Yorškim, se je z letalom odpeljal v London.

Edvard VIII. je prvi angleški kralj, ki se vozi z letalom.

V VOJNI BOLNIŠNICI

Leta 1915 je tedanji waleški princ nekod obiskal neki vojni lazaret. Ko je stopal skozi dvorane, je opazil, da je neka postelja prazna. Začuden je vprašal, zakaj.

»Moža sem dal prenesti v posebno sobo,« je pojasnil zdravnik. »Šrapnel mu je bil tako strašno razmesaril obraz, da sem vaši visokosti hotel prihraniti ta grozni pogled.«

»Tega ranjenca hočem takoj videti!« je rekel princ. »Odvedite me v njegovo sobo.«

Cepprav nerad, je zdravnik prestolonasledniku ustregel in ga je odpeljal v posebno sobo. En sam ranjenec je ležal tam. Ko je waleški princ zagledal njegov razdejani obraz, ki ni bilo nič več človeškega na njem, dolgo ni mogel izpregovoriti, tako ga je pretresel pogled na nesrečnega. Potem je s tresočim se glasom rekel ranjenemu par besed v tolažbo, se ganjeno sklonil k njemu in ga poljubil na iznakaženi obraz.

200.000 KILOMETROV

Izračunali so, da je sedanji kralj Edvard VIII. kot waleški princ potoval v zadnjih 15 letih več ko 200.000 km, to je toliko, kakor če bi bil petkrat obhodil zemljo ob ravniku. Na teh potovanjih je stisnil roko najmanj milijonu ljudi.

Ko je princ potoval po Kanadi, je moral na magistratu v Ottawi stisniti

* Človek najraje kaste v Indiji.

Privatna detektivska

Po resničnih doživljajih napisala H.B.

3. nadaljevanje

Tudi razveljavljeno menico sem spravila, zaklenila kaseto in postavila vse skup nazaj tako, kakor je bilo prej. Potem sem odšla v vilo nasproti in zelo raztreseno opravila svoje dnevno delo. V mislih sem se morala neprestano ukvarjati s skrivnostno dramo, katere ključ je bil zdaj v mojih rokah. Tu Fric Lehmann, ki je študirao na znameniti švicarski gimnaziji in pozneje postal slaven dirkač in nato šofer — tam pa odevatajoča lepa gospa, očitno zaljubljena v mladega moža in iz ljubezni do njega celo pripravljena za zločin!

Pomisleki so me izpreleteli, ali sploh imam pravico igrati usodo in spraviti v nesrečo ljudi, tudi če so se ti ljudje pregrešili zoper zakon. Po drugi strani sem pa videla pred seboj dolžnost, ki jo moram izpolniti. In izpolnila sem jo do konca.

Popoldne sem bila od štirih dalje prosta. To mi je zelo prav prišlo, ker sem lahko odšla v mesto, ne da bi zbudila pozornost. Lehmann me je pričakoval šele ob osmih zvečer. Tako sem lahko šla k svojem šefu, da mu sporočim, kaj sem važnega dognala. Najprej sem se odpeljala domov. Med vožnjo v avtobusu sem prebrala ono pismo, ki sem si ga prilastila iz kasete. Glasilo se je:

Ljubi moj Fric!
Tvoje poročilo me je hudo zadelo. Seveda ti bom morala tudi to pot pomagati iz stiske. Kako naj to storim, ta trenutek še sama ne vem. A neko pot bom že našla. Mojemu možu seveda ne morem o tem govoriti, ker mi že zdaj nič prav ne verjame in mu moram za vsako marko, ki jo izdam, položiti račune.

Tako kakor doslej ne smeš več živeti. To pot ti bom še pomagala, toda moja pomoč je odvisna od tega, da izpolniš neki pogoj. Pričaj mi o jutrišnjem ob štirih popoldne na znamenem kraju.

Poljubila te tvoja M.

V košari za papir sem bila našla neki listič z gospodinjstvijskimi zapiski naše gospe. Pisava na njem je bila natanko taka kakor pisava v pismu. Tudi se je »Me« ujemal z začetnico gospejinega imena Magda.

Uro nato sem sedela svojem šefu nasproti. Poročila sem mu natanko o vsem, kaj sem našla v kaseti, in sem mu šele nato izročila menico, pismo in listič z gospejino pisavo.

Doktorjev obraz je izdajal presenečenje. Dolgo si je ogledoval papirje, naposled je pa vzel v roko povečevalnik in primerjal pisavi v pismu in na lističu. Zdajci je skočil pokonci in mi navdušeno ponudil roko.

»Led se že pomika,« je vzkliknil. »Dobro ste opravili to stvar. To kar ste mi prinesli, ni sicer še nikak dokaz za osleparjenje zavarovalnice, zadoščalo bo pa vendarle, da pripravimo gospo k priznanju.«

Povedala sem nato šefu o sestanku, ki ga bom drevi imela s šoferjem.

»Le pojdite tja,« je menil doktor, »morda bo kaj izblebetal, če bo dobre volje. Jutri pa zapustite hišo in se ob dveh javite pri meni. Vse drugo bom že sam uredil. Poslal vam bom brzojavko, da vam je babica umrla.«

VI

Razplet, ki ga ni nihče pričakoval

Ob napovedani uri sem odšla na sestanek. Lehmann me je že čakal; v svoji elegantni obleki bi bil zasenčil še tako odličnega kavalirja. Peljal me je v majhno, a ugledno restavracijo na večerjo, nato pa na ples. Godba, veselo razpoloženje, dobro vino, drag sekt. Pri šoferju denar očitno ni igral vloge.

Vino bo pač krivo, da sem prišla v razigrano razpoloženje in pozabila, zakaj sem se prav za prav s šoferjem sestala. Mož zraven mene mi je ugajal in celo bratovščino sva pila. Svet okoli mene je izgnil, ostalo ni nič drugega kakor on in jaz. Šakila sva se in kramljala in niti opazila nisva, kako sta nama krinki padali z obra-

roko 2000 ljudem. Drugi dan je bil tako zdelan, da pri zajtrku ni mogel vzdigniti roke.

PRINCEV IZREK

Leta 1921 je waleški princ pisal prirediteljem kmetijske razstave v Yorkshiru, ko so ga povabili k udeležbi: »Prosimo, samo cilindrov ne in ne spremstva!«

Zupanu v Leedsu je pa nekod dejal: »Ne želim videti kamenja ne betona — videti želim ljudi!«

za. Šofer in sobarica sta bila ostala doma...

Zdajci me je pa skozi tenčico srečne zasanjanosti, ki me je obdajala, kakor blisk izpreletela misel: menica, pismo! Tisti trenutek sem čutila le še žgočo bolečino ljubosumnosti. Ali sem bila ljubosumna na gospo Magdo? Smešno! Vino, samo vino je krivo!

»Ne bodi tako lahkomišeln. Fric!« sem rekla, ko je spet naročil drago pijačo. »Saj se človek lahko zabava tudi z malo denarja, ti pa živiš preko svojih razmer.«

»Da, dekle,« je priznal, »prav imaš, res sem preveč lahkomišeln. Toda če mora človek že od mladosti samo drobtine pobirati, mu zmerom nekaj manjka, in se mora opajati, da pozabi svoje gorje. Kakor ubog zapuščen pes sem, nad katerim se morajo nekega dne maščevati grehi njegovih staršev.«

Kakor bi bil odrezal, je bilo konec veselega vinskoga razpoloženja: zavest nesreče in gorja naju je oba prevzela. In zdajci sem se domislila, da sem tega mladeniča, ki se mi je bil že prvi trenutek prikupil, izdala in da sedim zdaj zraven njega kakor Judež Iškarijot. Jutri se bo izpolnila njegova usoda in nič več ni v moji moči, da bi jo zavrla. Prepozno, prepozno!

Napila sem mu, da v pijači vdušim nenadno tugo, ki mi je legla na dušo.

Drugo jutro sem dobila brzojavko, kakor je bilo dogovorjeno. Sla sem z njo h gospe in jo prosila, naj mi da

»Zavarovalnica,« mi je rekel šef, »je pripravljena zadevo pozabiti, če tovarnar umakne policijsko ovadbo in poravnava nastale troške. Tudi on že čaka v čakalnici.«

Ravnatelj in jaz sva odšla v sosednjo sobo in sedla za zaveso. Koj nato sva slišala slugo, ki je glasno najavil Magdo.

»Dal sem vas telefonsko poklicati zaradi neke zaupne zadeve,« je rekel doktor vstopivši dami. »Ali slušate, za kaj gre?«

»Ne!« je odgovorila dama. »Opravimo na kratko, milostljiva. Kaj ste storili z uhani, ki naj vam bi jih bil nekdo ukradel?«

»Kako se predrznete...«

»Opozoriti vas moram,« je doktor presekal njen ogorčeni protest, »da imam vse dokaze proti vam v rokah. Ali vse priznate, ali boste pa odšli od tod le v spremstvu kriminalnega uradnika. Šoferju Fricu Lehmannu ste bili ne samo za poroka na menici, nego ste mu tudi pomagali, da je menico spravil v denar. Kaj rečete k temu pismu?«

Prav nič ni rekla. Slišala sem samo, kako je zajejala.

»Le ena pot je, če naj vas rešim pred kriminalno policijo,« je nadaljeval doktor. »Ta pot je, da svojemu možu vse po pravici priznate, in sicer pri priči in v moji navzočnosti.«

»O moj Bog, ne, samo tega ne!« je hripavo kriknila gospa Magda. »Dajte mi časa, vsaj nekaj ur!...«

»Izključeno, drugače mi boste še kakšno neumnost napravili. Bodite veseli, da vam damo takšno priliko, da se rešite; zavarovalniške sle-

»Vsa čast, gospodična!« mi je čestital doktor. »To stvar ste imenitno uredili in doživeli sijajen uspeh...«

takoj prosto. Nato sem v naglici pripravila svoj kovčeg in odšla. Frica nisem videla.

Točno po dogovoru sem se prijavila svojem šefu.

»Za popoldne sem prosil gospo Magdo, da pride k meni,« je odgovoril doktor na moje vprašanje, kaj bomo zdaj storili. »Imeli boste priliko prisostvovati predzadnjemu dejanju drame. Zadnje dejanje se bo pa seveda odigralo na kriminalni policiji, zakaj zavarovalnica misli v stvarini zglede zadevo ovaditi.«

»Ne!« sem kriknila, »to se ne sme zgoditi! Saj mora biti še kakšna druga pot. Prosim vas, gospod doktor, zastavite svoj vpliv, da ne bo prišla zadeva do policije!«

»Glej, glej, kaj je pa šinilo v vas?« me je vprašal šef malone poparjeno.

»Prosimo vas, gospod doktor, storite to meni na ljubo!«

»Tak takó!« je zategnil šef in me čudno pogledal. »Zdaj začnem razumevati.«

Potem se je hitro obrnil proč in stopil k oknu.

»Prav,« je rekel po kratkem premisleku. »Pokazali ste, da ste sposobni: zaradi vas bom poskušal zadevo urediti.«

»Morda bo tako še najbolje,« je po kratkem premolu zamišljeno dodal.

Nato me je poslal v čakalnico, ker je imel opraviti več zaupnih telefonskih razgovorov. Čez kake pol ure me je dal poklicati v pisarno. Seznanil me je z nekim gospodom, enim izmed ravnateljev zavarovalnice, ki naj bi bil prav tako kakor jaz v sosednji sobi, oddeljeni od šefove pisarne le z zaveso, priča nameravanemu razgovoru. Razen tega je dal postaviti v sobo tudi diktafon, da bo zabeležil razgovor.

parije kaznujejo pri nas z ječo. Mož vas že čaka, dal ga bom takoj poklicati!«

Dramatski prizor, ki se je nato vršil, bom le na kratko popisala.

Ko je sluga odprl tovarnarju vrata in je le-ta zagledal svojo ženo, mu je od neizmernega presenečenja ušel vzklik začudenja. Žena je sedela nepremično v naslanjaču, sključena v dve gube.

Doktor je ponudil tovarnarju stol in prosil, naj mu nihče ne skače v besedo, nato je pa začel stvar pojasnjevati. Z zlovesčim mirom je tovarnar poslušal izvajanja mojega šefa in ga prekinil šele tedaj, ko je doktor omenil šoferja in njegovo čudno vlogo ter mu pokazal ono pismo.

»Torej vendarle,« je hripavo zavpil tovarnar, ko je pismo prebral. »Priznati moram, da sem sam sumil svojo ženo, čeprav ji nisem pripisoval tolikšne pokvarjenosti. Le nerad sem tatvino ovadil, a hotel sem po vsaki ceni priti resnici do dna. Zdaj vse vem! Moja žena je postala hudodelka, da si je mogla plačevati dragega ljubčka... A ne samo to, svojega ljubčka redi celo v moji lastni hiši!... Kaj rečete na to, Magda?«

»Fric, Lehmann... je... moj... sin!« je ihté izdavila nesrečna žena.

Grobna tišina. Osuplo sva se spogledala z ravnateljem.

»Fric Lehman je tvoj sin?« je zunanja zajecala tovarnar. »Saj je bilo Lehmann tudi tvoje deklško ime... Bog bodi zahvaljen! Stvar je urejena, Magda, ne bodi huda, krivico sem ti delal!«

Iz razgovora, ki je nato sledil, smo izvedeli, da je ta zatajeni sin kot avtomobilski dirkač in lahkoživec več-

HERSAN CAJ

ZDRAVJE

S pomočjo zdravilnih svojstev raznih zelišč se dobi, ako se uživa »HERSAN CAJ« mešanica posebnih zdravilnih zelišč po sestavi zdravnika R.W. Pearsona, zdravnika šefa v Bengaliji (Angleška Indija).

Po večletnih izkušnjah je neovrgljivo dokazana velika vrednost »HERSAN CAJA« in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih zaradi poapnjenja žil, pritiska krvi, pri ženskih boleznih, pri menstruaciji (menjanju mesečnega perila), migreni, revmatizmu, obolenju obisti, jeter, motnjah v želodcu, zastrupljenju, zapeki, protinu (gicht), črevesnih boleznih, hemoroidih, zgagi in pri čezmernem odebelenju. »Hersan čaj« se dobiva v vseh lekarnah. Poučno knjižico in vzorec Vam pošlje zastoj:

»RADIOSAN«, Zagreb
Dukljaninova 1

Reg. S. št. 14001 z dne 6. VI. 1934.

krat zašel v dolgove, ki jih je potem vselej poravnala njegova mati. Naposled sta se morala zateči k menicam: prišlo je celo tako daleč, da ni videla več drugega izhoda, kakor da proda uhane. Ker bi pa njen mož prej ali slej nakit pogrešil, je vprizorila dozdevno tatvino. Seveda se takšne razmere ne bi mogle več dolgo nadaljevati: zato je mati sinu povedala, da mu pomaga le pod pogojem, če se Fric odpove svojem lahkomišelnemu življenju. Priskrbela mu je bila v lihi šofersko službo zato, da ga je vsaj kolikor toliko imela zmerom pod nadzorstvom.

Tovarnar je doktorju obljubil, da bo zadevo še tisti dan spravil v red. Moj šef mu je nato izročil obremenilne dokumente in se obvezal, da ne bo o aferi nikomur pripovedoval.

Nežno držeč svojo ženo pod roko, je tovarnar odšel z njo.

»Razplet je bil res hudo nepričakovan,« je menil pozneje doktor. »Prav za prav smo vsi osramočeni. Naš polje utegne biti resda zanimiv, ep pa prav gotovo ni!«

Dobila sem tri dni dopusta. Četrtri dan sem se špet pripravila pri šefu. »Vsa čast, gospodična!« mi je čestital doktor. »Imenitno ste stvar uredili in doživeli sijajen uspeh. In uspeh je glavno. V ostalem se je Fric Lehmann večeraj odpeljal v Hamburg, da se vkreca v Ameriko. Ožim ga je poslal k nekemu kupčijem prijatelju onstran luže. Upajmo, da bo lahkomišelnemu mladeniču izprememba dobro delala.«

»Včasih drago plačamo, da dosežemo svoj cilj,« je rekel šef po kratkem premolu. »Vaš prvi uspeh je bil drag!«

To je rekel gotovo zato, ker je videl, kako so mi solze polzele po licih. O Fricu Lehmannu nisem nikoli več slišala.

VII

Ukradeni briljanti

Napočilo je poletje. Ker v mestu nisem imela pravih opravkov, mi je šef dal delo v pisarni.

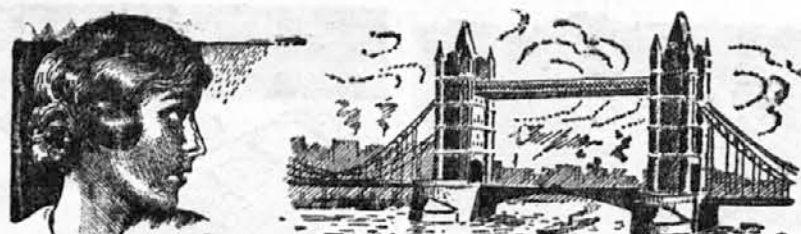
Razen pisarniških uslužbenec je imela informacijska pisarna stalno v službi osem detektivov. Jaz sem bila med njimi edina ženska. Nekateri izmed njih sem šele zdaj spoznala, ko sem delala v kartoteki.

»Pomagajte gospodični pri kartoteki,« mi je naročil doktor, »in oglejte si razne primere. Boste videli, da se boste mnogo naučili. Posebnega lista ne dobe samo osebe, s katerimi smo imeli kdaj opravka, temveč tudi vsi tisti ljudje, ki trčimo nanje pri naših poizvedbah. Našo izčrpano kartoteko cenijo tudi kriminalna policija.«

Da mi je doktor dovolil vpogled v kartoteko, je bilo dokaz njegovega posebno velikega zaupanja vame, saj je bila drugače dostopna samo njemu in stari gospodični, ki jo je urejala. Če je hotel kateri drugi detektiv kaj pogledati v njej, je dobil s šefovim dovoljenjem v proučevanje samo tisti list, ki se je tikal njegove zadeve.

Delo v kartoteki je bilo zelo zanimivo. Doktor je bil nekod sam kriminalni tajnik in je bil od tistih dob v živahnih stikih s policijo; kar je pri njej izvedel, je porabil za izpolnitev svoje kartoteke — kadar jo je potreboval kriminalni urad, si je je pa pri njem ogledal, saj je v njej dobil podatke o še tako intimnih zasebnih zadevah, ki ni policija o njih ničesar vedela.

Dalje prihodnjič

Njena velika ljubezen

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL B. P.

16. nadaljevanje

Roka, iztegnjena proti vratom, je omahnila. Starec me je bil ukrotil in zoper svojo voljo sem ga morala poslušati.

Počasi je John povzel svoj samogovor:

»Moja mlada lady je istega kova kakor njene prednice v tej hiši; zato bo hrabra in veliko-dušna, kakor so bile one. Znala bo zatistiti oči... odpustiti... pozabiti!«

Ponosno sem dvignila glavo. »Motite se, John!« sem živahno oporekla. »Ničesar nimam odpuščati gospodu Wintertonu, narobe: njegovo vedenje nasproti meni je korektno, da bolj biti ne more.«

Starec mi je čudno pogledal v oči, kakor da bi mi hotel videti v dno duše.

Potem se je ponižno nasmehnil.

»O, mylady, kakšen bedak sem! Oči moje mlade gospodari- ce so bistreje videle ko moje!«

»Ni mogoče!« sem vzkliknila malce porogljivo. »In kaj naj bi bila videla, John?«

»Pri moji veri,« je menil stari služabnik in zmajal z glavo, »zdi se mi, da je moja mlada gospa znala izluščiti iz korektnosti in navidezne hladnosti ponosno ljubezen, ki se ne mara izdati, in bolešno ljubosumnost, ki ne zna zamolčati svojega gorja...«

Udarila sem v prešeren smeh, da mu je pri pričri zmanjkalo besed.

»Bogme, nepoplačljivi ste, vrli moj John: ljubezen, ponos, ljubosumnost in bolešt ste pomešali v čedno godlo, da bi bila še za vas neprebavljiva. Nikar se ne spuščajte v psihologijo, verjemite mi, da bo boljše: o njej nimate niti pojma.«

»Mylady ima zmerom prav,« je odgovoril hladnokrvno, kakor da ga ne bi bila pravkar obrizgala z ledenim curkom. »Dosti res nimam pojma o čustvenih zadevah, a svojega gospodarja zelo dobro poznam, saj sem ga še otroka pestoval — in njegova čustva zame niso skrivnost.«

»In včeraj, oh!... Kako škoda, da mylady ni mogla skrivaj prisluškovati!«

»Slišala bi bila srdito vpitje ponosnega moža, ki ga davi gnev...«

»Ne!« je blago odkimal John. »V dobi one druge lady se je ponosni glas mojega gospoda res izpozabil v vpitje; da, takrat njegov brezobzirni ponos ni poznal prizanašanja. A včeraj...«

Ze v drugo sem mu hlastno zaprla usta z dlanjo: nisem marala poslušati.

»Dober zagovornik ste, dragi moj John, in gospod Winterton ima v vas zvestega služabnika. A vendar je bolje, da nič več ne govorite; če bi vaš gospodar to vedel, bi se utegnil srditi, da greste dalje, kakor mu je samemu ljubo. Zastran sebe vam pa lahko povem, da je vaše prigrvarjanje odveč. Za svojega moža čutim vse tisto nagnjenje in vso tisto prizanesljivost, ki si je sam želi.«

Starec me je nemo pogledal in otožno zmajal z glavo. Nato je počasi in zamišljeno odšel, kakor da bi bil izprevidel vso jalovost svojega prigrvarjanja.

Tisti trenutek se mi je mož zasmilil. Bil je vrl človek, poštnjak, ki ga je moja trdovratnost vidno bolela.

Vrata so se zaprla za njim. Ostala sem sama.

Razgovor z Johnom mi je obrnil misli drugam. Solze so mi usahnile.

Zato me je pa obšlo neznanu zadoščenje, veselje, ki si ga sama nisem upala priznati — veselje, ki sama nisem vedela, ali ni zgolj hudobna škodoželjnost.

»Artur Winterton se je zaradi mene razsrdil! Zaradi mene je trpel v svojem moškem ponosu, videč, da ga tudi jaz, ki nosim njegovo ime, lahko kakor vsaka druga ženska osmešim pred javnostjo.«

Tisti dan sem bila prvič srečna, da mi je lady Winterton ime!

18

V Wintertonovem kabinetu

Ko sem malo potem sedela skupaj z Arturjem Wintertonom pri kosilu, sem ga skrivaj opazovala.

Dozdevalo se mi je, da mu je jutrnji prizor pustil sledove na obrazu.

Ali je vriskal na tihem, od veselja da je ukrotil moj odpor, ali je bil pa še zmerom v zadregi, ker sem prišla na sled njegovi istoriji z Margito Dennyjevo?

Zaman sem mu skušala brati na obrazu; preveč je bil vase zaprt in zatopljen v svoje misli. Ko sem stopila v obednico, toliko da me je pogledal; med kosilom je bil ves čas nem ko riba.

»Aha,« sem si dejala, »gospod kuha jezo!«

Ta misel mi je kar dobro dela: jedla sem z velikim tekom in se nisem niti zmenila zanj, kakor da sploh ne bi sedel za isto mizo z menoj.

Toda pri večerji je bila ista pesem! In prihodnji dnevi so potekali v prav takšni redkobesednosti!

Artur Winterton je jedel nemo in zamišljeno, kakor da bi mu bil neki daljnji privid pred očmi. Če sem ga kaj vprašala, mi je odgovoril vljudno, a na moč kratko. Kadar sem ga hotela prebuditi iz te večne zaspanosti, me je pogledal nekam mračno, kakor da mu ni ljubo, ker ga motim; tako sem v nenadni zadregi vselej obmolnila.

To Wintertonovo vedenje, ki se mi je v začetku zdelo tako zabavno, mi je kaj kmalu postalo mučno ko le kaj; vrhu tega mi je bilo dokaz, da sem se zmotila, ko sem ga prvi mah obsodila, da kuha jezo: ne, to ni bila trenutna užaljenost.

Winterton je bil tak ne samo z menoj nego z vsemi ljudmi. Tudi kadar je šel zdoma, se je brala na njem neka utrujenost in razočaranje, kakor da bi ga neprestano preganjala neka grenka misel.

Kaj je moglo to biti? Kakšna prikrita otožnost je tako nepričakovano izpremenila njegov značaj, ko je bil prej vendar toli vesel in razigran?

Ker sem vedela, da izvira ta izprememba od dneva, ko sta najini volji tako srdito trčili skup, sem začela obujati spomin na vse besede najinega takratnega razgovora. In z grozo sem se vprašala, ali je res mogoče, da bi bil pravi vzrok njegove otožnosti oni prizor.

Morda sem zdaj, ko sem treznejše gledala nazaj in iskala v spominu, kaj sem takrat rekla, pripisovala svojim besedam le prevelik pomen; a vendar, nekaj mi je reklo, da sem bila preveč kruta z njim... »Kruta? Da! A s kom? S svojim možem?!«

Da, če bi bil Artur Winterton moj pravi mož — o, potem pač ne bi bila tisto jutro tako z njim govorila!

Tako sva pa bila i on i jaz zgolj statista v zakonski komediji, kjer oba mislita in govorita natanko nasprotno kakor drugi; vsaj jaz sem bila takšna.

Da, dva bojevita statista... Zakonska komedija...

Te besede sem si morala neprestano ponavljati, pa vendar nisem vedela, ali drže.

Pač, zame drže... a zanj... zanj?

Čeprav si nisem mogla, nisem hotela predstavljati, da bi bil on drugače mislil, so mi nekatere besede neprestano prihajale v spomin.

Še pred nekaj tedni nisem prav tako kakor vi danes maral videti v vas kaj drugega kakor vsiljeno mi ženó.

Nehote sem vztrepetala. Čuden občutek me je obšel, pol kesanje, pol zmedenost.

Ali je po pravici povedal, ko je rekel, da je v njegovem razmerju do mene nastal preobrat?

In če je to res?... O, potem sem mu krivico delala, ko sem ga toli oholo zavrnila!

Ali mi ni bil mar sam kriknil: »Kruta ste, gospa!«

Začela me je peči vest.

O, Bog, ali je mogoče, da mu je šel moj prezir tako do srca?

Od takrat sem ga začela opazovati pri slehernem, še tako nepomembnem početju.

In videla sem, da je v vsem tako rekoč prav tak, kakor je bil, le v njegovem vedenju do sebe sem čutila neko nedopovedljivo, komaj zaznavno izpremembo. Njegove oči so se izogibale mojih in iz vsega njegovega bitja je kričala želja, da me ne bi videl, da bi živel zraven mene, kakor da me ni.

Njegov molk mi je bil en sam neizgovorjen očitke; bolesten očitke mi je bila njegova otožnost, ki ga ni zapustila niti takrat, kadar sem ga kaj vprašala, da je moral govoriti z menoj.

Ta slika mladega človeka, ki ga grize pritajena bolešt, me je še v spanju preganjala.

In tako je v mojem sreču poglalo kal sočutje do moža, ki sem ga bila toli brezobzirno žalila v njegovem ponosu.

Iz tega sočutja se mi je rodila želja, da popravim storjeno krivico, da postanem spet dobra z njim, da sámo sebe pozabim... skratka, da postanem ž e n s k a.

Hotela sem se že obrniti do Johna in ga vprašati, ali njegovega gospodarja večkrat pičijo take muhe, ali sem pa jaz prva imela to srečo, da jih doživim.

Toda moj stari služabnik je menda posnecal svojega gospodarja. Čeprav mi je vdano in spoštljivo izpolnil slehernu željo, je bil njegov obraz leden in neprodirljiv. Tem zgovornejšo so bile pa njegove oči: v njih sem kakor v odprti knjigi brala očitke, da sem samo jaz kriva otožnosti mladega gospodarja.

Jelo me je dušiti. Kamorkoli sem pogledala, sama gola formalnost.

Ne, v takem ozračju ne bom več dolgo vzdržala! Proč moram, proč odtod, kamorkoli — rajši na konec sveta, kakor pa dan za dnem gledati te otožne in mračne obraze.

Tisti dan, ko je v meni dozorel ta sklep, si nisem mogla kaj, da ne bi stopila za Wintertonom v njegov kabinet.

Tiho, da ni niti slutil, sem prestopila prag. Zagledal me je šele, ko je sédel za mizo.

Moj obisk ga ni presenetil, da bi ga bil razveselil, pa tudi ni bilo videti. Le njegove oči so se z nemim vprašanjem uprle v moje.

»Gospod Winterton... prišla sem... hotela sem vam reči... če želite, lahko odidem.«

Zoper mojo voljo so mi drhté ušle te besede.

Saj vendar nisem bila zato prišla, da bi mu na vrat na nos predlagala, da greva narazen! In vendar so morale baš te besede biti prve, ki so se mi v razburjenosti instinktivno vsule iz ust.

Njegov obraz je ostal kamenit. Le njegove jeklene oči so se za trenutek priprle.

»Mesto lady Wintertonove je pri meni in nikjer drugod,« je odgovoril s poudarkom.

»Torej je še zmerom takšna vaša volja?« sem vprašala, mahoma spet odločena za boj.

Toda on je odkimal in tiho dejal:

»Ne, v tej stvari ne gre za mojo voljo. Le prepričan sem, da je vaše mesto tu, pri meni, in moja želja je, da ostanete tu.«

To se je slišalo nekoliko drugače. Zato se je moja nenadna razdraženost tisti mah polegla.

»Vaša želja je, da ostanem pri vas?«

»Da.«

»Za zmerom?«

»Da.«

»Ker vidite v meni pravo lady Wintertonovo?«

»To tudi ste.«

»Ne... sami dobro veste, da nisem vaša žena; čemu bi se igrala z besedami?«

»Ne igram se z besedami. Zame ste lady Wintertonova, edina in prava. Samo od vas je odvisno, da postanete moja žena v popolnem pomenu besede.«

Škratna rdečica mi je zalila obraz.

»Nikoli!«

Beseda mi je viharneje udarila iz ust, kakor mi je bilo ljubo, zakaj moj trdni namen je bil, da se v miru pogovorim z njim.

Toda Winterton se je samo nasmehnil in skomignil z rameni.

»Nikoli, ste rekli? Ne izjavajte Angleža, drugače vam bo odgovoril: K m a l u !«

»Tega se ne bojim. Pozabljate, da imam svojo voljo!«

»Ne govoriva o volji, Renata. Če se spustiva na to polje, bo moja volja vašo temeljito zdrobila.«

»In zakaj bi vaša volja mojo zdrobila, mister Winterton?« sem vzkliknila, malce zmedena spriču njegove samozavesti.

»To je stvar narodnosti...« je menil in se nasmehnil.

»Haha, narodnosti! Bodite še takšen Anglež, náte izziv v obraz: zoper svojo voljo ne bom nikoli vaša žena!«

V njegovih sinjih očeh se je utrnul blisk.

»Izzivate me! Kolika lahkomišelnost!«

Nisem več vedela, kaj govorim, tako me je njegov ton vrgel iz ravnotežja. Oholo sem kriknila:

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, za-pestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

»Da, izzivam vas! Izzivam vas, slišite? Bomo videli, ali zna biti Francozinja tako žilava kakor Anglež!«

»Prav, naj bo! Bomo videli!« je rekel z nekam otožnim usmevom.

Zamislil se je, nato je pa dodal:

»Prav za prav nisem imel resnega namena, spustiti se z vami v boj na tem polju. Toda vrgli ste mi rokavico in ne morem si kaj, da je ne bi pobral. Bomo videli!«

Šele tedaj sem se streznila in videla, kam me je zaneslo. Kateri demon me je obsedel, da sem ga šla baš danes izzivat — in še v taki stvari?

Ali nisem mar prišla z namenom, da se z njim pobotam, da skupaj pokopljeva ta nesrečni nesporazum, ki ga noče biti konca ne kraja? Namesto tega sem morala pa že pri prvih besedah trčiti óbenj!

Mar res ne morem več izpregovoriti besede z njim, ne da bi se najin pogovor pri pričri izprevergel v preprič?

Zdaj šele sem videla, kako živčna sem bila in nerodna: vkljub trdnemu namenu, da ostanem mirna in premišljena, so bili vsi moji sklepi skopneli ko sneg v pomladnem soncu.

In zdaj?

Bilo mi je, kakor da bi me svinčen obroč okoli glave pritiskal k tlom. V sencéh mi je kovalo in oči so me skelele od solz onemoglega gneva, ki so se mi hotele vdreti iz njih.

Omahnila sem v naslanjač in zakopala glavo v dlani. Najrajši bi bila umrla, tako nesrečno sem se čutila tisti trenutek.

Moj mož se je bil naslonil s komolcem na mizo in strmel predse, kakor da bi se niti ne zmenil zame.

Vzlic temu je slišal pridružen vzdihi, ki se mi je utrgal iz ust.

Videla sem, kako se je obrnil k meni in me dolgo in mračno opazoval. Njegov pogled se mi je zdel tako trd, da nisem pričakovala od njega niti besedice sočutja.

Toda zdajci je vstal in se je sklonil k meni.

»Kaj vam je, Renata?«

Prijel me je za roke in mi razkril obraz.

»Jokate se!... Zakaj?«

Vsa zmedena od sramu, da mu nisem mogla utajiti solz, sem pobesila glavo, da vsaj ne bi videl mojih objokanih oči.

»Zakaj te solze?« je ponovil.

»Ker sem abotna! Nič mi ni.«

»Nihče ne joka brez vzroka.«

»Dolgčas mi je!«

»Dolgčas?«

»Strašno!«

Onemoglo je skomignil z rameni in raztreseno dejal, kakor da mojim pritožbam ne pripisuje posebnega pomena:

»Morate se razvedriti! Zakaj nikamor ne greste?«

»Zakaj? Da mi boste spet očitali!«

»O, saj vam vendar ne tičim zmerom za petami! Ali vam mar ne puščam popolne svobode, da lahko greste, kamor hočete?«

Banka Baruch

11. Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Holandija: št. 1458-66. Ded. Dienst; Francija št. 1117-94. Paris; Luxemburg: št. 5967. Luxemburg. Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Kini prinašajo

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2730

TRIUMF LJUBEZNI

V glavni vlogi Janet Gaynor.

Od petka, dne 31. dalje premiera najboljšje Szöke-Szakalove veseloligre

KATJA

predvaja v petek ob 20. uri in v nedeljo 2. februarja ob 11. uri dop.

POZABI NA VSE SKRBI

V glavni vlogi: Stanlio in Olio.

Od 1. do 3. februarja

STARI IN MLADI KRALJ

V glavni vlogi Emil Jannings.

Od 4. do 6. februarja

DOLARSKI PRINC

V glavni vlogi Dorit Kreysler.

KINO MOSTE

predvaja 1. febr. ob 8. zvečer, 2. febr. ob 3., 5. in 8. uri in 3. febr. ob 8. uri

epopejo krščanstva

KRIZARJI

Veledelo Cecilia B. de Milla.

Cene in dodatki običajni.

KINO TALJA KRANJ

predvaja 1. februarja ob 20.30, na Srečnico 2. februarja ob 16., 18. in 20.30 uri

ABDULAH HAMID, RDECI SULTAN

V glavnih vlogah: Fritz Kortner, Walter Rilla, Nils Aster.

ZVOČNI KINO SEVNICA

predvaja dne 1. in 2. februarja t. l.

»POROČIL SEM TAJNICO...«

Režija: Joe May. Glasba: Paul Abraham.

Običajni dodatki.

ZVOČNI RADIO JESENICE

telefon int. 10

predvaja v petek, dne 31. I. ob 8. uri zv., v soboto, dne 1. II. ob 8. uri zv. in v nedeljo, dne 2. II. ob 8. uri pop. in 8. uri zv. epopejo džungljo

»KRALJ DŽUNGLE«

V gl. vlogi: olimpijski prvak Buster Crabbe in Frances Dee. Dodatki: kulturni film »Samoanski spomin« in Paramountov zvočni tednik.

Lepota, zdravje, dom

Rubrika za mladi in manj mladi ženski svet

Da boš zdrava in lepa

Vaje za gibčnost ramen

①

Če hočeš dobiti lepo držo, je velevažno, da imaš gibčna ramena, zakaj ženske, ki si znajo ohraniti gibčna in voljna ramena, se ne zrede; tudi so taka ramena harmonična in zmerom mladostna.

Povedala vam bom tri lahke vaje, kako si boste popravile držo svojih ramen.

1. vaja

Leži na trebuh, tako da se z nosom dotikaš tal, lehti iztegni ob ušesih

②

Predse, dlani obrni v tla. Nato dvigni obe lehti, kolikor le moreš visoko, ne da bi odrgala obraz s tal; če jih boš spočetka vzdignila kakih 30 cm visoko, si lahko zadovoljna. Pazi samo, da obdržiš lehti v podaljšku ramen, t. j., da jih ne razširiš navzven, pa tudi navznoter jih ne smeš zaviti, če hočeš, da bo vaja rodila dobre sadove. In glej, da ne napenjaš vratnih mišic, drugače boš vstala s tal s čednim glavobolom: glava mora ves čas počivati.

To vajo delaj počasi in vestno; ves čas moraš imeti lehti v oblasti. Glej, da ne boš delala vaje presekano ali

sunkovito. Za začetek zadošča štiri ali pet takih vaj.

2. vaja

Spusti se na kolena, opri se na razširjene dlani, a tako da se s komolcem ne dotakneš tal. Nato rini z rokami naprej, kakor daleč moreš, ne da bi izgubila ravnotežja in padla na nos; takrat boš čutila, da ti leži vsa teža telesa na ramah.

3. vaja

Potem porini naprej desno koleno in hkrati desno roko; nato stori isto z levim kolonom in levo roko. Tako se pomakni nekaj metrov naprej.

Pri tej vaji pazi posebno na to, da ne napenjaš trebušnih mišic ne prepone; dihaj prosto in neprisljano.

Ta vaja razgiba vso zgornjo hrbtenico in napravi dihanje v tem delu

③

telesa temeljiteje. Usločena hrbtenica se zravna, ključniške vdrtine pri suhljah se zadelajo, slabotne prsi se pa okrepe. Matere bi prav storile, če bi svojim otrokom, ki so se v šoli navzeli slabe drže, predpisale te vaje.

Irene Conseillère.

Gube - posledica težnosti

IV

(Konec)

(Gl. št. 1.-3. »Druž. ted.«)

Alli ste že kdaj mislile na vlogo težnosti pri tvorbi gub? To vprašanje vas je gotovo iznenadilo; in vendar deluje ta naravna sila podobno kakor pri obleki, da se vam lepo vležejo gube na njej. Pri obleki je to lepo, manj lepo je pa, če lica vleče k tlom. Zapravite si: sleherni trenutek se vam neka hudobna sila obeša za obraz in vleče vaše črte k tlom. Njeno delo je počasno in nezaznavno, zato pa tem vztrajnejše in zahrbtnejše.

In lepega dne boste videle, kako se vam je v kotih ust zarezala navzdol ukrivljena brazda in da so se vam pod očmi nabrale nakazne »vrčice«.

Da preprečite take neveselosti, imate hvala Bogu dosti sredstev na razpolago. Prvo je, da pazite, da ne boste dobile prepolnega obraza. Lepa okrogla lica teže bolj k tlom kakor koža, ki je tako rekoč samo razpeta čez kosti. Glejte tedaj, da ne boste preveč okrogloglone; ne da bi se spustile v nasprotno skrajnost, je koristno, če pazite, da imate na obrazu le toliko tolišče, kolikor je treba za zaokroženost in mehko črt. Hvala Bogu, vsaj tu se moj nasvet ne pobija z modro.

Drugo sredstvo je masaža. Ne ugovarjajte, da si načelno ne masirate obraza, ker ne bi govorile resnice. Masirate si obraz, ko se same ne veste: ko se umivate in obrišete, ko se pudrate in izmivate puder z obraza.

Pri tej nenamerni vsakodnevni masaži pazite le na eno: vedno masirajte od spodaj navzgor. Treba rajte je tega samo navaditi, a verjemite mi, da je potrebno, če hočete dolgo ohraniti poln in mladosten obraz: vselej, kadar se dotaknete svojega obraza, potegnite po njem od spodaj navzgor. Nikoli ne v krogu, nikoli ne navzdol. S tem bi samo pomagali težnosti pri njenem razdiralnem delu.

Ravnajte se po tem nasvetu! Boste videle, da se vam črte na obrazu ne bodo pobesile.

Dr. X.

Da bo izbira na mizi

Meščanska kuhinja

Juha

Krepka juha z zeleno

Polovico korenine od zelene olupimo, razrežemo na kocke, pridenemo surov na kocke zrezan krompir in skuhamo do mehkega. Tedaj pripravimo svetlorjavo prežganje, ga zalijemo in mu primešamo zeleno s krompirjem vred. Na koncu zalijemo juho z zelenjarno vodo, osolimo, popopramo in kuhamo še najmanj 20 minut.

Pred serviranjem prilijemo še nekoliko goveje juhe ali zgoščene jušne začimbe, navrh pa potresemo narezane in popražene žemlje.

Mlečna fižolova juha

Bel droban fižol skuhamo, ga pretlačimo in zalijemo z vodo, zvrkljamo nekoliko moke, potem pa prilijemo še nekaj zajemalk mleka. Pred serviranjem juho osolimo in popramo.

V juho lahko zakuhamo drobne rezance.

Zelenjadna juha

Na masti zdušimo nekoliko narezane zelja, ohrovtja, cvetače in še kakšno drugo zelenjavo, proti koncu pa pridenemo sesekljano čebulo in na drobno nastrganega korenja. Ko se čebula rumeno opoži, je tudi že korenje opraženo. Tedaj vsujemo vso pripravljeno zelenjavo v lonc kipeče vode, kjer smo do mehkega skuhalih riž in nekaj krahelj krompirja. Če je juha prerodka, jo lahko podmetemo ali pa zgostimo s svetlim prežganjem.

Mesne jedi

Kislo goveje srce

Goveje srce dobro preslaninimo in popopramo, potem ga pa denemo v kozico, ki smo vanjo položili nasekljano zelenjavo, narezano čebulo, timijan in lovorjev list. Srce zalijemo s toliko vode, da ga pokrije, potem pa sok po okusu kisamo. V pokriti kozici dušimo srce tako dolgo, da se zmečha. Zdušeno srce denemo na krožnik, med preostali sok pa vmešamo 1/2 kisle smetane, v katero smo zvrkljali nekoliko moke. Tako pripravljeno omako prevremo in pretlačimo na narezano srce.

Mesna solata

Ostankom govedine in pečenke pridenemo kislo olupljeno jabolko, nekoliko kuhane zelene in pese. Vse skupaj zrežemo na drobne koščke, dobro premešamo, kisamo z limonovim sokom, polijemo z oljem in potresemo s soljo, poprom in po okusu s sladkorjem.

Tako pripravljeno mesno solato pustimo nekaj ur kvasiti, šele potem jo serviramo.

Prikuhe

Zeljate krpice

Drobno nasekljano čebulo rumeno popražimo v obilni masti. Potem pridenemo 2 do 3 koščke sladkorja, nekoliko popra in drobno narezane zelja. (Zelje narežemo že prejnjši dan in ga osolimo, iztisnemo ga pa šele pred uporabo.) Zelje dušimo v masti, dokler se ne omečha. Medtem pripravimo kakor po navadi iz 2 jajc, moke in vode krpice in jih skuhamo v slani vodi. Ko jih ocedimo in polijemo z mrzlo vodo, jih pridenemo dušenemu zelju, oboje dobro premešamo in še osolimo, če je treba.

Solata iz kislega zelja

1. Kislo zelje prekuhamo, iztisnemo in na drobno sesekljamo. Potem ga okisamo in polijemo z oljem, prime-

samo nekoliko sesekljanih kaper, ščepec sladkorja in ščep sol. Povrhu lahko solato zabelimo z raztopljeno slanino.

2. Zeljnato solato lahko pripravimo tudi iz presnega kislega zelja. Zelje iztisnemo, potresemo s kumno, osolimo in polijemo z oljem. Taka solata je prav primerna jed za postne dni, saj jo lahko serviramo h krompirju v oblicah.

Makaroni s sardelami

Makarone prekuhamo v slani vodi. Hkratu očistimo nekoliko sardel, jih sesekljamo in stepemo s svežim presnim maslom. Potem jih denemo v kozico, vmešamo nekoliko sesekljane peteršilja in vse skupaj popražimo. Med sardele vmešamo ocedjene in s hladno vodo obrizgane makarone, jih dobro pretresemo v kozici in osolimo po okusu.

Močnate jedi

Cerkvene miške

Dan stare žemlje narežemo za prst debelo. Te rezine pomakamo v mleko, jih povajamo v slanem stepenem jaju in v drobtincah, potem jih pa popečemo na masti, da lepo zarumene. Še tople potresemo s sladkorjem in cimetom.

Sočne omelete

2 rumenjaka stepemo s 3 dkg presnega masla, vmešamo 2 zvrhani žlici moke, 6 žlic kisle smetane, nekoliko soli in trd sneg iz 2 beljakov.

V večji kozici razbelimo presno maslo, vlijemo testo vanj in pečemo omelete v pečnici. Ko je omeleta pečena, jo namažemo z dobro mezo, prepognemo na dvoje, sladkamo in jo takoj serviramo.

Jabolčni cmoki

Iz 30 dkg moke, 1 jajca, nekoliko soli, 1/2 dkg kvasa, malo manj ko 1/4 mleka zgnememo precej trdo testo in ga pustimo vzhajati. Z žlico zajemamo testo in ga polagamo na pomokano desko. Te kupčke testa z roko potlačimo in položimo na vsak košček pol krahlja jabolka in košček sladkorja in potresemo s cimetom. Testo potegnemo čez jabolko in sladkor in oblikujemo enakomerne cmoke. Položimo jih v skledo, ki jo pokrijemo. Tik pred obedom zakuhamo cmoke v vrelo vodo in jih kuhamo kakšnih 8 do 10 minut. Da se prepričamo, ali so že kuhani, jih prebodemo s pletilko in jih, če so kuhani, kar s pletilko dvignemo iz krova. Polagamo jih na velik krožnik, jih zabelimo s popraženimi drobtincah, po vrhu jih pa potresemo s sladkorjem in polijemo z razbeljenim presnim maslom.

Pečeni sirovi rezanci

5 dkg presnega masla in 5 dkg sladkorja stepemo z 2 celima jajcema. Medtem raztopimo 2 dkg kvasa v 5 žlicah mlačnega mleka. K temu dodamo še 15 dkg sira, soli in 30 dkg moke, potem pa tako pripravljeno testo dobre četrt ure točimo. Testo pokrijemo in ga pustimo na toplem vzhajati. Iz vzhajane testa napravimo za prst dolge in za prst debele klobasice, jih pustimo še nekoliko časa vzhajati, potem jih pa spečemo v vroči masti, da zarumene.

Praden jih postavimo na mizo, jih potresemo s sladkorjem.

NASVETI ZA GOSPODINJE

Nepremočljivo blago

Sleherno blago lahko napravimo nepremočljivo. Predvsem nam rabí ta

Takt in strategija v ljubezni

Prvi sestanek

①

Na prvi ljubezenski sestanku pridi z desetminutno zamudo, na prihodnje saso s petminutno. Prvič je možki voljan dalje čakati; dvom in bojazen, da te ne bo, bi ga prikovala na dogovorjenem kraju tudi pol ure. A če bi prišla cele četrt ure prepozno, bi upravičeno mislil, da si domišljava, raztresena ali pa da Bogu čas kraje. Dan današnji je čas drag in ne možki ne ženske ga ne smejo zapravljati z jalovim čakanjem.

②

Nikoli ne hodi na prvi sestanek preveč našopirjena, preveč našminkana ali ekscentrično oblečena. Vedi, da je prvi vtis najodločilnejši, najusodnejši in neizbrisen. Ta dan nikar prvič ne oblači nove obleke ali klobuka; čutila se boš v zadregi, in vendar ti je prav tu potrebna vsa neprisljuna prirodnost.

③

Za prvi sestanek si izberi precej obljudeno ulico ali pa ne preveč prazno kavarno ali slaščičarno. Parki za to

Kot dobra gospodinja, naredimo tudi mi veliko čiščenje - v naših skladiščih.

Vsled toga damo

20% popust

na:

Vso zimsko blago.

MIKADO, RAGLANE, DAMSKE ZIMSKE PLAŠČE BOY-BABY

20% popust je na originalne, od tovarne predpisane cene. ODLOČITE SE, DOKLER JE ŠE ZALOGA!

TIVAR OBLEKE

način impregniranja za blago, ki ga uporabljamo za nahrbtnike ali za platnene suknjiče, pa tudi tirolski loden ni zmerom nepremočljiv, ker pač po navadi tirolski ni.

Mešanico pripravimo tako: V 1 litru vroče vode raztopimo 3 dkg galuna, v drugem loncu pa 3 dkg zvinčene sladkorja v enaki količini vroče vode. S zvinčenim sladkorjem bodimo previdni, ker je strupen, kakor vsaka druga zvinčena zmes. Lonec, ki ga uporabimo za pripravljanje te mešanice, moramo po uporabi dobro pomiti z vročo vodo, ne smemo pa za pomivanje uporabiti mila ali sode.

Ko sta se v obeh loncih kemikaliji raztopili, zmešamo obe raztopini v enem loncu, potem ju pa pustimo nekaj ur počivati. Na dnu lonca nastane žveplenokisli vsedek, zato moramo čisto tekočino nad njim odiliti. Vsedek ni za nobeno rabo.

V to tekočino (iz obeh mešanic je nastala očetnokisla gлина), položimo tkanino, ki jo nameravamo impregnirati. Čez 24 ur vzamemo tkanino iz raztopine, jo ožmemo in damo sušiti. Posušeno blago pregnetemo kasneje v vroči mešanici 1 litra vode in 7 dkg jedrnatega mila, potem ga spet izžmemo in znova posušimo. Tako impregnirano blago je nepremočljivo.

Humor

Usodna voda

Duhovnik je obiskal nove kaznjence in se je ustavljal v neki celici.
»Kaj je pa zagrešil tale kaznjenc?« je vprašal paznika.
»Voda ga je pogubila.«
»Voda? Menda ste hoteli reči alkohol.«
»O, ne: voda! Bil je namreč mleknar.«

Škotska

Kadar škot komu čestita za novo leto, vošči hkratu tudi kar za Veliko noč, rojstni dan in za Božič, da si prihrani znanke.

Ljubezen in zakon

Mati je zalotila svojo hčerko pri čitanju romana.
»Ze spet bereš pohujšljiv ljubezenski roman!«
»Kaj še! To še zdaleč ni ljubezenski roman — saj pripoveduje o nekem zakonskem paru.«

Šef: »Včeraj sem vas videl v parku, v družbi svoje hčerke. Kaj naj to pomeni?«
Uradnik: »To pomeni, da morate res vse videti.«

Profesorska

Prvi profesor: »Kako le moreš prenašati tako dolgo čevkanje svoje žene?«
Drugi profesor: »Ni sile! Saj imam zraven svojo zabavo: vse njene besede sproti prevajam v starogrščino.«

Ni izbere

»Če bi imela na izbero, da se poročiš z milijonarjem, ki ga ne bi ljubil, ali pa s siromakom, ki bi ga rada imela: za koga bi se odločila?«
»Takšna izbira je nemogoča!«
»Zakaj?«
»Ker milijonarja, ki ga ne bi ljubil, sploh ni!«

Njena kritika

Mož: »Nu, kako je bilo včeraj v gledališču?«
Žena: »E, stvar še ni bila preslaba, za premiero pa vendarle ni!«

Najnovejša škotska

Neki Anglež, Irec in Škot so se po potopu ladje rešili na samotni, pust otok. Tri dni so bili že brez jedi in pijače, a še od nikoder ni bilo videti pomoči.

Ko so že vsi trije obupavali, je pobožni Irec pokleknil in začel moliti. Iz obzirnosti je Anglež snel čepico, da ne bi zalil tovariševskega čuta.

Tisti trenutek se je Škot zagnal z glavno naprej v morje: prestrašil se je bil, da bo Anglež začel pobirati prispevke...

VELIKANSKO ZNIŽANJE CEN ZIMSKE OBUTVE IN NOGAVIC

Bata

Življenje ima uspehe za vsako žensko

Českoslovaška pevka Eva Habrbova o življenjskem boju sodobne ženske

× z. e. Praga, jan.

Priznam, da ima lepa ženska v življenju večje in lepše uspehe od nelepe. Pomniti pa je, da tudi manj lepa ženska more in mora uspeti v življenju, saj ponuja življenje enake uspehe tej kakor oni. Lepota že dolgo ni več glavno in edino orožje v ženski borbi za obstanek. Življenje samo daje možnosti, da ženska poleg svoje lepote podari v sebi še druge vrline, ki ji bodo pomagale do uspehov.

Močna in prav tako kakor lepota zanesljiva orožja v življenjskem boju ženske bi bila: odločnost, marljivost, vztrajnost, dobrota, razumnost itd. V današnji moderni dobi — ko se že toliko govori o ženski emancipaciji — ženska res v mnogih primerih more posnemati moške vrline. Še več. V svoji borbi je ženska pokazala, da ni zmožna samo posnemati moških vrtilin, temveč da moške sposobnosti v mnogih primerih celo nadkrili.

Možje so že od vseh početkov največje uspehe dosegli s svojo veliko energijo. Odločnost v poslu zagotovi

več od polovice uspeha. To pravilo velja tudi za ženske. Biti morajo v prvi vrsti energične. O pomehkuženju, sentimentalnosti in popuščanju ne sme biti govora. Kompromisov, od katerih bi imele škodo le ženske, se je treba pač izogniti. Življenje je danes drugačno kakor v dobi naših babic.

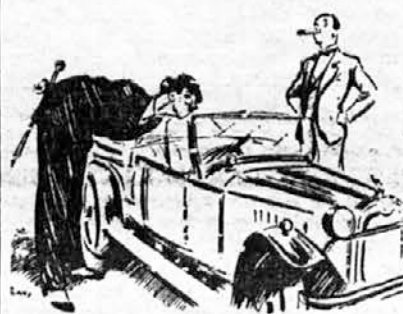
Drugo močno žensko orožje je njena ljubkost in simpatičnost. Taka ženska se orientira v vsakem položaju.

Simpatična ženska tudi v ljubezni doseže večje uspehe ko njena lepa tovarišica.

Marljivost, iskrenost in dobrota so važne vrline za sodobno ženo. Brez teh lastnosti ženska v življenju prav gotovo ne bo uspela.

Zloba, hudobnost, zavist in mržnja do soženskih morajo končno izumreti. Ženska v ženski ne sme gledati samo senčnih strani in jo zaradi njih sovražiti. Prišel bo čas, ko bodo tudi te napake izumrle in takrat bodo ženske postale iskrene prijateljice, ki se bodo z ramo ob rami borile za blaginjo vsega človeštva.

Ženske! Hrabro stopajte skozi življenje, ker vam vsem je življenje pripravilo uspehe. Ne mislite toliko na lepoto; ona ni več glavno in edino orožje v hudem boju za obstanek.

Moderen avto

»Čemu je pa tale aparat poleg kilometrskega števca?«
»To je naš najnovejši izum: na njem berete, koliko obrokov ste še dolžni.«
(»Humoriste, London«)

Zaradi obilice aktualnega gradiva smo morali v tej številki izpustiti nadaljevanje našega medicinskega romana »Za človeško življenje«. UREDNIŠTVO.

Anekdote

LAVALOVI GORJANCI

Odstopivši predsednik francoske vlade je doma iz Auvergne. Kadar je dobre volje, rad pripoveduje tole anekdoto, tipično za robate gorjance njegove ožje domovine:

V neki auvergnski vasi pride zdravnik k hudo bolnemu kmetu. Pri odhodu šepne ženi na uho:

»Ni dosti upanja. Zato mu, ljuba žena, osladite poslednje trenutke in postrežite mu, če bo kaj želel.«

Ko je zdravnik odšel, stopi žena k bolniku.

»Ljubi mož, nekam slab se mi zdiš. Ali bi kaj rad, imaš kakšno željo?«

Umirajoči odpre oči in jih upre v suho klobaso, visečo na tramu pod stropom.

»O, da... klobaso bi jedel.«

»To pa ne,« ga zavrne žena. »Klobasa je za pogreb.«

PIRANDELLOV STRIC IZ AMERIKE

Pirandello je danes največji italijanski dramatik. Toda zmerom mu sreča ni bila mila; nasmejala se mu je šele, ko je imel že pet križev na hrbtu.

Kakih trideset let bo tega, ko je nekoč zašel v posebno hude denarne skripce: upniki so mu bili neprestano za petami in njegova edina nada mu je bil stari stric v Ameriki, ki mu je imel zapisati vse svoje imetje.

»Nu, kaj je?« so ga nekega dne vprašali upniki, ko jim je že pohajala potrpežljivost. »Ali bo vaš stric iz Amerike že umrl ali ne? In kdaj dobite denar?«

»O, zastran tega se ne bojte,« jih je skušal potolažiti Pirandello. »Pisal mi je, da bo sam prišel v Evropo in urenil moje zadeve.«

»Kdaj?« so ven glas zavpili oderuhi.

»Takoj ko mu pošljem denar za vožnjo!«

Vsega v izobilju

za malo denarja v veliki izbiri zimskih sukenj, hubertusov, pumparic, perila itd. pri **PRESKERJU, Ljubljana** Sv. Petra cesta 14

MALI OGLASI

Male oglase socialnega značaja računamo po 25 par za besedo, trgovske in podobne pa po 50 par za besedo. Prefiksi in trgovsko-obrtniški oglasi, ki nimajo prodajnega značaja, stanejo po 1 Din za besedo. — Za vsak mali oglas je treba še posebej plačati davek v znesku 150 Din. Kdor želi odgovor, dostavo po pošti ali če ima oglas šifro, mora doplačati še 3 Din. — Mali oglasi se plačajo vedno vnaprej, in sicer po poštni nakaznici, po poštni položnici na ček, račun »Družinski tedi- niki« uprava, Ljubljana 15.353, ali pa v znamak obnem z naročilom.

Kupim

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

HRANILNE KNJIZICE Mesline v Kranju ali Ljudske v Ljubljani, kupim. Potrebni znesek 10.000—20.000. Ponudbe na upravo tedi- nika pod šifro »Denar takoje«.

Službe

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ČLOVEKA Z MALO MATURO ali podobno izobrazbo, z ne več kot 20 leti, iščemo za težak trgovski posel. Biti mora skromnih staršev, poln volje in poguma — skratka človek, ki si zna v vsaki priliki pomagati in ki si je že sam služil denar. Neanonimne ponudbe, pisane z roko, je poslati na oglasni oddelek »D. t.« pod šifro »20 let. Na ponudbe ne odgovorjamo.

ABSOLVENTKA IV. razreda mešč. Šole se želi izučiti v trgovini, najrajši v mestu. Ponudbe na upravo tedi- nika pod šifro »Pridna«.

ADVOKATSKA URADNICA, samostojna moč, z 11letno prakso, izborna stenografinja in strojepevalka, zmožna slovenske in srbohrvatske korespondence, knjigovodstva in vseh drugih pisarniških del, išče primerne službe. Gre tudi v Zagreb ali Beograd. Ponudbe na upravo »Družinskega tedi- nika« pod »Vestna«, 17LETNO DEKLE s 3 razredi meščanske šole gre k otrokom kamorkoli. Nastopi takoj. Naslov po upravo.

PRODAJALKA MESANE STROKE, tudi želez- nina, pridna in poštena. Išče službo. Gre kamorkoli tudi v pomoč gospodinji. Dopise pro- sim naupravo pod šifro »R«-loet 220«.

15letna deklica poštenih staršev se želi izučiti šivanja. Gre tudi na deželo. Naslov se leve v upravi »Družinskega tedi- nika«.

Dopisovanje

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

DISCRETNO 1000.« Pismo oddal. Upam, da boste kmalu odgovorili pod šifro »Njena ve- lika ljubezen«.

MARICA. Se ni nanašalo na vas. Obžalujem, vendar se odločil na drugo stran.

BRAT IN SESTRA, osamljena, zala, črnolasa iščeta znanja ljubezni, bodočnosti, SOS! Do- pise na upravo »Družinskega tedi- nika« pod šifro »PIK, PIKICA«.

DOPISOVATI ZELIM z inteligentnim gos- podom srednjih let. Cenjene ponudbe na upravo »Družinskega tedi- nika« pod šifro »Razvedrilos«.

DAMO, tudi ločenko ali vdovo prijetne zunanosti, dobrosrčno, veselo, odkritosrčno, sploh plemenitega značaja, išče zaradi dru- žabnosti osamljen, nezadovoljen, imovit, zdrav, priletnejši gospod pod pogojem vestranske diskrecije. Samo resne ponudbe, po možnosti s sliko, ki se pod častno besedo vrne, na oglasni oddelek pod »Sreča trajnega pri- jateljstva«.

FEST FANT GORENJC, profesionist s si- gurno eksistenco, želi poznanstva z boljšo samostojno šiviljo, staro do 25 let. Anonim- no v koš. Le resne dopise na upravo »Dru- žinskega tedi- nika« pod značko »Za res al' pa nič«.

DVE OSAMLJENI BLONDINKI, stari 20 let, želita znanja z dvema inteligentoma visoke postave. Pod šifro »Mladostni sen«.

MLADO UČITELJICO, značajno, prikupno zunanosti in plemenitih čustov, staro 22 do 25 let, dobro vzgojeno, želi spoznati inteli- gent. Dopise na upravo »Družinskega tedi- nika« pod značko »Samo z dežele«.

Kozmetika

Vsaka beseda 25 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

ESENKA IZ KOPRIV je že davno preizkušeno najboljšje in najzanesljivejše sredstvo proti prhljajem in izpadanju las. Slabi in zanemar- jani lasje dobe v najkrajšem času mladostno bujnost in lesk. Steklenica z navodilom Din 30.—. Naroča se pri: Nobillor-parfumeriji, Zagreb, Ilca 34.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri stro- kovnjakih, ker si jih z Oro-barvo za las, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlo- rjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zagotovljena. Garnitura z navodilom stane Din 30.—. Po pošti razpošilja parfume- rija Nobillor, Zagreb, Ilca 34.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem »Ean de Lahore«. I steklenica z natančnim navodilom stane Din 40.—. Po pošti razpošilja parfume- rija Nobillor, Zagreb, Ilca 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo Voda iz kopriv. Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. I steklenica z navodi- lom stane Din 30.—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobillor, Zagreb, Ilca 34.

Ni treba, da ste lepi

ko kakšna boginja; v va-šem bodočem gospodinj- stvu vam tudi ne bo treba čarati s strupenimi kača- mi. Treba pa je, in to je zelo važno, da ste dobra gospodinja, zakaj samo tedaj boste lahko pregnali svojemu bodočemu možu skrbi z mračnega čela in mu boste dali to, česar od vas želi.

Saj to ni tako težko, to menda sami veste. Če se torej do današnjega dne še niste poročili, pa bi se radi, potem pač morate nekaj ukreniti. Takšnega moža, ki bi ga vi radi, boste seveda našli samo med tistimi, ki bi se sami radi ženili. Med mnogimi dobrimi in poštenimi mla- deniči bo že kakšen za vas, ki vam bo v vsakem oziru ustrezal.

Odlomite se torej in nikar predolgo ne čakajte! Odlomite se hitro, zakaj čas in leta minevajo! »Družinski tedi- niki« se tiska v veliki nakladi. Dobite ga skoraj v vsaki hiši; zanj je skoraj vsak Slovenec. List, ki je tako zelo razširjen in ki ga ljudje tako radi čitajo, ima tudi dobre uspehe s svojimi oglasi. Zelo veliko ljudi bo te oglase prečitalo. In med njimi bo gotovo tudi tisti, ki bo za Vas. Zato si dobro zapomnite:

če želite kaj kupiti, če želite kaj prodati, če se hočete s kom seznaniti ali celo poročiti — tedaj oglašujte v malem oglasniku »Družinskega tedi- nika«! Naročite še danes mali oglas v »Družinskem tedi- niku«! Naročite dve ali tri objave! Cene oglasov na zadnji strani.

NAŠE CENE SO ZMERNE IN ČASU PRIMERNE!

POZOR GOSPODINJE!

Najceneje ste postreženi s **KURIVOM** pri tvrdki

RUDOLF VELEPIC

trgovina s kurivom **LJUBLJANA VII.** Sv. Jerneja cesta 25 **TELEFON 2708** Prvi poskus stalni odjem!

DA MI NE BO TREBA vsakemu posebej pisati, sporočam vsem tistim, ki so se zani- mali za mojo hišo v Stenjeju, da sem jo že prodal.

PROdam rentabilno hišo na Glincah v bližini tramvaja. Ponudbe pod »Lepa lega« na upravo.

Vsaka dama

ima drugačno postavbo, zato si mora naročiti steznik in nadržek po meri pri I. Salaj **salon za steznike in nadržke** Ljubljana, Tyrševa 1a/III (dvigalo ves dan na razpolago)

Ženitve

Vsaka beseda 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed. **GOSPODINA STARA 30 LET** s 40.000 Din gotovine želi resnega znanja z uradnikom II. kategorije ali pa z dobro situiranim trgovcem, po možnosti iz Maribora. Le resne dopise poslati na upravo pod šifro »Pomlad«.

ZELIM SE POROČITI s premožno gospodino, podučeno in delavno. Star sem 30 let, simpatičen, dobro situiran, zelo podjeten, tren- ten, sin obrtnika in gostilničarja. Resne po- nudbe na upravo pod »Želim sreče v bodoč- nosti«.

Informacije

Vsaka beseda 1 Din. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed. **DVOSOBNO STANOVANJE** z veliko kuhinjo, po možnosti s kopalnico in majhno poselsko sobo, išče za 1. marec točno plačujoča stranka. Ponudbe pod »Šest stov«.

SOBO s kurjavo in razsvetljavo kakor tudi s pranjem perila išče v Ljubljani mlada gos- podična. Ponudbe na upravo pod šifro »Ne daleč od centra«.

Prodajam

Vsaka beseda 25 ali 50 par. Davek 150 Din. Za šifro ali dajanje naslovov 3 Din. Najmanj 10 besed.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograj- lje, trčički itd. solidno izdelano in poceni pri S. Rebolj & drug, Ljubljana, Gosposvetska cesta 13. Kolizej.

Tako zadovoljni kakor so drugi boste tudi vi, če naročite prvovrstno uro budilko s sliko prečudne Marije z Brezij. Izdelava v naravnih barvah je tako okusna in lična, da bi že zato ne smela taka ura manjkati v prav nobeni hiši. Še posebno privlačnost je Marija, ki gleda izza Goré na nas, ki pričakujemo njene tolažbe. Ure so okusno iz- delane, so trpežne in zelo poceni. Prvovrstna Din 107.—, Din 95.— in Din 87.—. Naročite po dopisnici z navedbo natančnega naslova. Pošljem takoj po povzetju. Se priporoča **Zaravok Rant, urar, Jesenice-Fuzine**.

»MERKUR«, VELETRGOVINA PAPIRJA, pi- sarniških in šolskih potrebščin. Lastna na- klada božičnih razglednic, a tudi ostale slavnostne papirnatne servilje, krep-papir, svi- telni papir in ostale papirnatne izdelke, ki spadajo v to stroko, imam na skladišču. Cene in pogoji povoljni. Vladimír Jagarič, Zagreb, Je- lačičev trg 15, telefon 81-94.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tedi- nika«.

NE RAZMETAVAJTE DENARJA Kupujte pri nas
Otožnane od Din 410—
Couch sofe od Din 1900—
spalni conch od Din 1700—
Afrik modroci od Din 210—
TAPETNIŠTVO
ZAKRAJSEK, Ljubljana, Poljanska cesta 17.

Poceni!! Redka prilika!!
Zimski damski plašči
najboljše izdelave, fine kvalitete pri domači tvrdki
Drago Gorup & Co
Liubljana, Tyrševa (Dunajska) c. 14